

Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες

Εγχειρίδιο

- Οδηγός για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης -

pro►ΕΕ – Οι Δημόσιες Προμήθειες ενισχύουν την Ενεργειακή Αποδοτικότητα

Το pro-ΕΕ στοχεύει στη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας μέσω των βιώσιμων δημόσιων προμηθειών. Το έργο εστιάζει σε καινοτόμα προϊόντα με υψηλό δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας αλλά και δαπανών και αναπτύσσει πρότυπες διαδικασίες και προσεγγίσεις δικτύωσης, οι οποίες μπορούν να εφαρμοστούν από οποιαδήποτε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη.

Το pro-ΕΕ σχεδιάστηκε με στόχο να:

- Φέρει κοντά προμηθευτές και καταναλωτές ώστε να συμφωνήσουν σε συγκεκριμένα προϊόντα και να αναπτύξουν στρατηγικές για τη διανομή τους, συμμεριζόμενοι έτσι τα οφέλη και τους κινδύνους της ανάπτυξης νέων προϊόντων και προάγοντας την καινοτομία
- Δημιουργήσει μια κοινοπραξία μεταξύ των παραγόντων της αγοράς έξι ευρωπαϊκών χωρών, ώστε να επινοήσουν καινοτόμες διαδικασίες για τις οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και επομένως να επηρεάσουν τους προμηθευτές ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων και υπηρεσιών.
- Υλοποιήσει τις διαδικασίες σε πιλοτικούς δήμους.

Κεντρικό αποτέλεσμα του pro-ΕΕ αποτελούν οι εμπειρίες που κέρδισαν οι συμμετέχοντες κατά την υλοποίηση του έργου για την ενσωμάτωση προσεγγίσεων και στρατηγικών για τις βιώσιμες προμήθειες στην πολιτική των ΟΤΑ.

Συντονιστής έργου:

Climate Alliance – European Secretariat, Galvanistr. 28, 60486 Frankfurt am Main, ΓΕΡΜΑΝΙΑ
Andreas Kress, Τηλ: +49-69-71 71 39-33, a.kress@climatealliance.org

Συντονισμός κειμένου:

Andreas Drack, Upper Austrian Academy for Environment and Nature; Τηλ: +43-732-7720-14411;
andreas.drack@ooe.gv.at

Συγγραφείς: Άνω Αυστρία: Andreas Drack, Hannes Pöcklhofer; Γερμανία: Andreas Kress; Ελλάδα: Μυρτώ Θεοφιλίδη; Ιταλία: Maurizio Abbati; Πορτογαλία: Paula Trindade; Ισπανία: Bettina Schäfer; Ευρώπη: Philipp Tepper

Εταίροι:

Climate Alliance Austria (AT), Upper Austrian Academy for the Environment (AT), Alleanza per il Clima onlus (IT), European Partners for the Environment (EU), Ecoinstitut Barcelona (ES), ICLEI Local Governments for Sustainability (EU), National Institute for Engineering, Technology and Innovation (PT), Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών & Εξοικονόμησης Ενέργειας (GR)

και οι δήμοι:

Cascais (PT), Ferrara (IT), Frankfurt am Main (DE), Mainz (DE), Αμαρούσιον (GR), Μόναχο (DE), Murcia (ES), Torres Vedras (PT), San Sebastian (ES)

Επιμέλεια: DI Andreas Drack **Photos:** BilderBox.com

Μετάφραση & Προσαρμογή στα ελληνικά:

Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών & Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ)

Το έργο pro►ΕΕ συγχρηματοδοτείται από:

Η ευθύνη για το περιεχόμενο της έκδοσης αφορά στους δημιουργούς της. Δεν αντιπροσωπεύει την άποψη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν είναι υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιλαμβάνεται σε αυτή.

Περιεχόμενα

Εισαγωγή: η ευρωπαϊκή προοπτική	3
Επιχειρήματα για την υιοθέτηση κοινών δημόσιων προμηθειών	6
Αποδοτικότητα δαπανών (κόστη προϊόντος και διαχείρισης)	6
Οφέλη από τις εμπειρίες των εταίρων	10
Καινοτομία (σε τεχνικό και οικονομικό επίπεδο)	10
Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες στην πράξη	16
Πρότυπα κοινών Δημόσιων Προμηθειών	16
Κοινά κριτήρια για τις Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες	17
Πράσινα κριτήρια στην ΕΕ και τις συμμετέχουσες χώρες	20
Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες σε διάφορες Ευρωπαϊκές Χώρες	22
Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες – Άνω Αυστρία (Upper Austria)	22
Κοινές Δημόσιες Πράσινες Προμήθειες - Γερμανία	25
Κοινές πράσινες δημόσιες προμήθειες - Ελλάδα	27
Κοινές πράσινες δημόσιες προμήθειες – Ιταλία	31
Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες – Πορτογαλία	37
Κοινές πράσινες δημόσιες προμήθειες – Ισπανία	40
Διασυνοριακές κοινές προμήθειες	45
Περιεχόμενο Ερωτηματολογίου	48
Σύνδεσμοι	52
Επικοινωνία	53

Εισαγωγή: η ευρωπαϊκή προοπτική

Η παγκόσμια κοινότητα αντιμετωπίζει τις δραματικές συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, της υπερβολικής χρήσης των φυσικών πόρων, απειλές στη βιοποικιλότητα και αυξανόμενη φτώχεια. Οι μη βιώσιμες πρακτικές κατανάλωσης είναι στην καρδιά του προβλήματος. Οι βιώσιμες προμήθειες – η δαπάνη του δημοσίου χρήματος με υπευθυνότητα σε προϊόντα και υπηρεσίες που ενθαρρύνουν τη βιώσιμη ανάπτυξη – πρέπει επομένως να είναι προτεραιότητα.

Ο όρος «βιώσιμες προμήθειες» σημαίνει να λαμβάνετε υπόψη και να εξετάζετε προσεκτικά το τι αγοράζετε: να αγοράζετε δηλαδή μόνο ό,τι χρειάζεστε πραγματικά, να αγοράζετε προϊόντα και υπηρεσίες με υψηλή περιβαλλοντική απόδοση και να εξετάζετε την κοινωνική και οικονομική επίδραση της προμήθειάς σας.

Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη ξοδεύουν €1.6 τρισεκατομμύρια ετησίως σε αγαθά και υπηρεσίες, ισοδύναμα με το 16% του ΑΕΠ της ΕΕ. Από την κατασκευή των ενεργειακών αποδοτικών δημόσιων κτιρίων στην αγορά των οχημάτων με χαμηλές εκπομπές, από την αγορά βιολογικών τροφίμων ή αυτών του ισότιμου εμπορίου στην εγκατάσταση τουαλετών με εξοικονόμηση νερού, οι δημόσιες συμβάσεις μπορούν να ασκήσουν τεράστια επίδραση και να οδηγήσουν την αγορά στην βιωσιμότητα.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες [ΠΔΠ]

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει ενεργά τις Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες ΠΔΠ στα κράτη μέλη της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό η ΕΕ ανέπτυξε ένα εξειδικευμένο ιστοχώρο ο οποίος περιέχει πολλές χρήσιμες πληροφορίες για το θέμα, συμπεριλαμβανομένου του εγχειριδίου της Επιτροπής για τις ΠΔΠ – Πράσινες Αγορές (http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm)

Εθνικά Σχέδια Δράσης (NAPs) – η υφιστάμενη κατάσταση

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να καταρτίσουν δημόσια διαθέσιμα εθνικά σχέδια δράσης για τις Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες. Αυτά πρέπει να περιέχουν μια αξιολόγηση της υπάρχουσας κατάστασης και των φιλόδοξων στόχων για τα επόμενα τρία έτη, καθώς και να δηλώσουν σαφώς ποια μέτρα θα ληφθούν για να επιτύχουν. Τα εθνικά σχέδια δράσης θα έπρεπε να καταρτιστούν για πρώτη φορά μέχρι το τέλος του 2006 και να αναθεωρούνται στη συνέχεια κάθε τρία έτη.

Τα Εθνικά Σχέδια Δράσης δεν είναι δεσμευτικά νομικά αλλά παρέχουν την πολιτική ώθηση στη διαδικασία και την πληροφόρηση για πιο Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες. Η κατάρτιση ενός εθνικού σχεδίου δράσης, επιτρέπει επίσης στα κράτη μέλη να αναλύσουν και τελικά επιλέξουν τον τρόπο που αρμόζει καλύτερα στο πολιτικό και θεσμικό τους πλαίσιο για την προώθηση των ΠΔΠ. Συγχρόνως, λειτουργούν και ως εργαλεία για την ανταλλαγή των καλύτερων πρακτικών ώστε να διευκολύνουν την ανάπτυξη των Πράσινων Δημόσιων Προμηθειών στα Κράτη Μέλη (ΕΚ 2010).

Το έγγραφο «Εθνικές πολιτικές ΠΔΠ και οδηγίες» περιέχει μια περιεκτική επισκόπηση της παρούσας κατάστασης στα 27 κράτη μέλη. (τελευταία ενημέρωση 30η Ιουνίου 2009).

Πολιτικές προώθησης ΠΔΠ

Ο ιστοχώρος της ΓΔ για την Κοινωνία της Πληροφορίας (DG INFSO PCP) περιέχει ένα έγγραφο επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ένα κείμενο εργασίας για την προ-εμπορική προμήθεια: «Προώθηση της καινοτομίας για τις βιώσιμες δημόσιες υπηρεσίες υψηλής ποιότητας στην Ευρώπη» και μια σειρά παρουσιάσεων από εμπειρογνώμονες.

Ο ιστοχώρος για τις Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες (ΠΔΠ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρέχει συμβουλές για τους φορείς λήψης αποφάσεων και άλλους ενδιαφερόμενους φορείς για ζητήματα ΠΔΠ. Το Εγχειρίδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις ΠΔΠ είναι επίσης διαθέσιμο στον ιστοχώρο, όπως και η Εργαλειοθήκη για ΠΔΠ.

Η PRO INNO Europe® είναι μια πρωτοβουλία της ΓΔ επιχείρησης και βιομηχανίας που στοχεύει να γίνει το σημείο εστίασης για την ανάλυση των πολιτικών καινοτομίας, την εκμάθηση και την ανάπτυξη στην Ευρώπη, με σκοπό τη βελτίωση και τη συμβολή στην ανάπτυξη των νέων και καλύτερων πολιτικών καινοτομίας στην Ευρώπη.

Το σχέδιο δράσης περιβαλλοντικών τεχνολογιών υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2004. Ο στόχος αυτού του φιλόδοξου σχεδίου είναι να προαχθούν οι περιβαλλοντικές τεχνολογίες για τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας. Η οικο-καινοτομία και οι Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες είναι δύο κύριοι τομείς της δράσης

Έργα και πρωτοβουλίες

Το Σύμφωνο των Δημάρχων είναι μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία συγκεντρώνει κωμοπόλεις, πόλεις και περιοχές που δεσμεύονται εθελοντικά στη μείωση των εκπομπών του CO₂ τους πέρα από τον στόχο του 20%. Αυτή η επίσημη υποχρέωση πρόκειται να επιτευχθεί μέσω της εφαρμογής των Σχεδίων Δράσης Βιώσιμης Ενέργειας (SEAPs). Ο τρέχων οδηγός παρέχει λεπτομερείς συστάσεις για ολόκληρη την διαδικασία διαμόρφωσης μιας τοπικής στρατηγικής ενέργειας και κλίματος, από την αρχική πολιτική δέσμευση ως την εφαρμογή της. Διαιρείται σε 3 μέρη. Το Πρώτο Μέρος αφορά την περιγραφή της γενικής διαδικασίας SEAP και καλύπτει τα στρατηγικά ζητήματα. Το Δεύτερο μέρος παρέχει οδηγίες σχετικά με το πώς να συνταχθεί η απογραφή των εκπομπών και το Τρίτο μέρος αφιερώνεται στην περιγραφή των τεχνικών μέτρων που μπορούν να εφαρμοστούν σε τοπικό επίπεδο από τις τοπικές αρχές σε διαφορετικούς τομείς δραστηριοτήτων, όπως οι Δημόσιες Προμήθειες <http://www.eumayors.eu/mm/staging/library/SEAP.pdf>

Το έργο Buy Smart, που χρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη», παρέχει δωρεάν συμβουλές και πληροφοριακό υλικό για τις Πράσινες Προμήθειες. Ο κεντρικός στρατηγικός στόχος του προγράμματος είναι να αυξηθεί το μερίδιο των ενεργειακά αποδοτικών προμηθειών στην Ευρώπη. Αυτό θα οδηγήσει σε έναν υψηλότερο αντίκτυπο στην αγορά και επομένως θα υποστηρίξει την παραγωγή και τη χρήση των ενεργειακά αποδοτικών αγαθών και υπηρεσιών. Το πρόγραμμα απευθύνεται τόσο σε ιδιωτικές εταιρείες και στους ΟΤΑ. Εκτός από την υποστήριξη σε γενικές απορίες προσφέρονται και εργαλεία για την προμήθεια ομάδων προϊόντων όπως τα δομικά υλικά, η πράσινη ηλεκτρική ενέργεια, οι οικιακές συσκευές, ο φωτισμός, ο εξοπλισμός γραφείου και τα οχήματα.

Η εκστρατεία για τις βιώσιμες προμήθειες Procura+ είναι μια πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να υποστηρίξει τις δημόσιες αρχές στην εφαρμογή βιώσιμων προμηθειών – και να βοηθήσει στην προώθηση των επιτευγμάτων τους. Η εκστρατεία προσφέρει ένα ευρύ φάσμα εργαλείων (π.χ. κριτήρια ανάθεσης), καθοδήγηση (π.χ. μεθοδολογίες, μελέτες) και ένα πλαίσιο για να βοηθήσει τις δημόσιες αρχές να καταστήσουν τις διαδικασίες προμηθειών βιώσιμες.

Το έργο «SMART SPP – καινοτομία μέσω της βιώσιμης προμήθειας» προωθεί την ενσωμάτωση καινοτόμων τεχνολογιών υψηλής ενεργειακής απόδοσης στα τελευταία στάδια ανάπτυξης στην αγορά. Αυτό γίνεται μέσω της ενθάρρυνσης της πρώιμης δέσμευσης αγοράς μεταξύ των δημόσιων αρχών και των προμηθευτών στη φάση προ-προμήθειας, συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος των προσφορών. Κατεβάστε τις πιο πρόσφατες οδηγίες και το εργαλείο από τον ιστοχώρο <http://www.smart-spp.eu/guidance>

Το έργο DEEP (που συγχρηματοδοτείται από το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη»), είχε ως στόχο την προώθηση των ευκαιριών για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας στα δημόσια κτίρια. Ο ιστοχώρος περιέχει μια επιλογή των χρήσιμων πόρων, όπως οδηγίες για την αγορά των ενεργειακά αποδοτικών κατασκευών, την πράσινη ηλεκτρική ενέργεια και τις τεχνολογίες πληροφορικής (IT) και ένα εργαλείο υπολογισμού του κόστους κύκλου της ζωής των προϊόντων.

Το εργαλείο «EURO-TOPTEN - Μειώνοντας την κατανάλωση ενέργειας: κάνοντας τα αποδοτικά προϊόντα τη βασική και καλύτερη επιλογή για τους καταναλωτές, τους πωλητές λιανικής και τους κατασκευαστές» είναι ένα διαδικτυακό εργαλείο αναζήτησης, το οποίο είναι προσανατολισμένο προς τον καταναλωτή και παρουσιάζει τις καλύτερες συσκευές σε διάφορες κατηγορίες προϊόντων. Τα βασικά κριτήρια για την επιλογή των συσκευών είναι η ενεργειακή απόδοση, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, η υγεία και η ποιότητα.

Επιχειρήματα για την υιοθέτηση κοινών δημόσιων προμηθειών

Οι δημόσιες προμήθειες στην Ε.Ε. αντιστοιχούν σε περίπου 16% του ΑΕΠ. Οι δημόσιοι οργανισμοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν διάφορες μορφές προμηθειών, συμπεριλαμβάνοντας πράσινους, κοινωνικούς ή καινοτόμους στόχους και οι οποίοι έχουν τεράστια επίδραση στην ανάπτυξη της βιωσιμότητας. Οι δημόσιοι οργανισμοί πρέπει να λαμβάνουν υπόψη περισσότερα κριτήρια και έχουν περισσότερους οικονομικούς περιορισμούς σε σχέση με τις κοινές εμπορικές επιχειρήσεις. Τα προϊόντα με ενεργειακό ενδιαφέρον, στα οποία εστιάζει το έργο pro-EE, έχουν μέγιστη επίδραση στα σημαντικότερα πεδία της ενεργειακής πολιτικής και προσφέρουν πολλά πλεονεκτήματα, από τη σκοπιά των φορέων μιας ελεύθερης αγοράς. Αρχικά, παρατίθενται τα ακόλουθα επιχειρήματα:

Αποδοτικότητα δαπανών (κόστη προϊόντος και διαχείρισης)

Το τμήμα προμηθειών της Άνω Αυστρίας ιδρύθηκε το 1996 και εξοικονόμησε περίπου 7 εκ. ευρώ, μέσω της κατηγοριοποίησης και προτυποποίησης προϊόντων. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε περίπου 20% του ετήσιου κύκλου εργασιών. Ο σημερινός κύκλος εργασιών των 33 εκ. ευρώ θα αυξηθεί σε 100 εκ. ευρώ με το συνυπολογισμό νέων ομάδων προϊόντων στο μέλλον. Η μεγαλύτερη εξοικονόμηση (δαπανών) μπορεί να επιτευχθεί με την προώθηση των ακόλουθων ομάδων προϊόντων:

- Υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών (σταθερά και κινητά δίκτυα)
- Ταχυδρομικές υπηρεσίες
- Βασικές τεχνολογίες πληροφορικής (IT)
- Έπιπλα
- Ενέργεια (θέρμανση και ηλεκτρικό ρεύμα)
- Αυτοκίνητα (προσωπικά αυτοκίνητα)
- Υπηρεσίες καθαρισμού (περισσότερη εξοικονόμηση μέσω κοινών προτύπων)
- Μηχανήματα, εργαλεία και εξοπλισμός
- Υπηρεσίες παροχών (ανελκυστήρας, ασφάλεια κλπ)
- Ρούχα για βιομηχανική προστασία και ρούχα υπηρεσίας

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ενώ αρχικά μερικά προϊόντα φαίνονται ακριβά εξετάζοντας το συνολικό κόστος κτήσης, προκύπτει ότι είναι συμφέροντα. Κατά συνέπεια, το τμήμα εγκαινίασε ένα πρόγραμμα αντικατάστασης παλαιών οικιακών συσκευών, δηλώνοντας ότι η απόσβεση ενός ψυγείου ενεργειακής κλάσης A++, σε σύγκριση με συσκευές A ή B κλάσης, είναι 3-5 έτη. Λαμβάνοντας επιδότηση για την ενεργειακή αποδοτικότητα, με βάση την επιλογή των συσκευών, ο χρόνος αυτός μειώνεται στο 1 έτος, καθιστώντας εμφανή τη σωστή επιλογή. Κατά τη διάρκεια του 2009, η κυβέρνηση αντικατέστησε συσκευές κόστους 50.000 ευρώ. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα θα συνεχιστεί για 3 ακόμη χρόνια, αποτελώντας παράδειγμα για άλλα δημόσια ιδρύματα, κοινωνικές οργανώσεις και πολίτες. Λειτουργώντας ως «Παράγοντες Αλλαγής» στον τομέα των δημοσίων προμηθειών, ο στόχος είναι η προτυποποίηση της προσφοράς των οικιακών συσκευών. Εξίσου σημαντικό ήταν το συνολικό κόστος κτήσης και για την προμήθεια αυτοκινήτων.

Ένα παράδειγμα από το Δήμο Αμαρουσίου/ Ελλάδα

Στο πλαίσιο του έργου pro-EE εξετάστηκε στο Δήμο Αμαρουσίου το δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας από την αντικατάσταση εξοπλισμού φωτισμού. Ο δήμος προέβη στη διεξαγωγή μιας διαδικασίας προμήθειας για νέο εξοπλισμό οδικού φωτισμού με σκοπό την αντικατάσταση παλαιών συστημάτων φωτισμού, τα οποία χρησιμοποιούσαν λαμπτήρες υψηλής πίεσης υδραργύρου με νέα, τα οποία χρησιμοποιούν λαμπτήρες μετάλλων αλογονιδίων. Η ονομαστική εξοικονόμηση που μπορεί να επιτευχθεί με την αντικατάσταση μόνο ενός λαμπτήρα παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Τύπος Λαμπτήρα	Υψηλής Πίεσης Υδραργύρου	Μετάλλων Αλογονιδίων
Ισχύς (W)	250	150
Κάλυκας	E40	E40
Φωτεινή ροή (lm)	12,700	17,000
Διάρκεια ζωής (ωρές)	16,000	32,000
Τιμή (€/unit)	8.89	22.66
Χρόνος Λειτουργίας ανά έτος (ώρες/έτος)	3,650	3,650
Συνολική Ετήσια Κατανάλωση Ενέργειας (kWh/έτος)	912.50	547.50
Τιμή ηλεκτρισμού (€/kWh)	0.1	0.1

Ετήσια Εξοικονόμηση		40.00%
σε kWh		365.00 kWh
σε €		36.50
σε εκπομπές CO ₂	0.90 παραγόμενου ηλεκτρισμού	kg/kWh 328.50 kg

Οι δήμοι Χολαργού, Αμαρουσίου και Καλλιθέας Ρόδου συμμετείχαν ως εταίροι στο έργο «Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, EMAS και Προμήθειες» (LEAP). Στο πλαίσιο του έργου, επτά ελληνικές δημοτικές επιχειρήσεις συμμετείχαν σε κοινή προμήθεια για το ανακυκλωμένο χαρτί. Η εφαρμογή της κοινής προμήθειας πραγματοποιήθηκε μέσω των ακόλουθων σταδίων:

1. Τη δημιουργία μιας επιτροπής αξιολόγησης με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των 7 δημοτικών εταιριών.
2. Τον καθορισμό των απαιτούμενων τεχνικών προδιαγραφών (κριτήρια) για το ανακυκλωμένο χαρτί
3. Έγκριση για την αναζήτηση προσφορών
4. Ολοκλήρωση ομοίων συμβολαίων μεταξύ της κάθε δημοτικής εταιρίας και του αναδόχου.

Η εξοικονόμηση κόστους με τη συμμετοχή σε μια κοινή προμήθεια αντισταθμίζει το πρόσθετο κόστος της ένταξης πράσινων κριτηρίων στις προμήθειες. Σε μερικές περιπτώσεις αποφέρει έως και 2.5% εξοικονόμηση.

Ένα παράδειγμα από την Ισπανία – Οι Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες φθηνότερες κατά 10-30% σε σχέση με τις βασικές προμήθειες

Η αξιολόγηση των προσφορών που έλαβε η Ihobe (Η Δημόσια Επιχείρηση για την Περιβαλλοντική Διαχείριση του Τμήματος Περιβαλλοντικού και Περιφερειακού Σχεδιασμού της χώρας των Βάσκων) το 2008 κατά το διαγωνισμό για προμήθειες και υπηρεσίες απέδειξε ότι οι προσφορές εκείνες που ικανοποιούσαν τα περιβαλλοντικά κριτήρια ήταν ταυτόχρονα και οι οικονομικά συμφερότερες.

Η Ihobe είναι αρμόδια για τη θέσπιση του προγράμματος για τις Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες σε όλα τα επίπεδα δημόσιας διαχείρισης στη χώρα των Βάσκων (Ισπανία). Το πρόγραμμα αποτελείται από ένα εγχειρίδιο με κριτήρια για διάφορες κατηγορίες προϊόντων, έναν ιστοχώρο με παραδείγματα καλής πρακτικής, ομάδες εργασίας με τις διαφορετικές αρχές αυτοδιοίκησης, συζητήσεις με Βασκικές εταιρίες, σεμινάρια κατάρτισης, κλπ.

Στις αρχές του 2008, η Ihobe προκήρυξε έργο για την προμήθεια χαρτιού και αναλώσιμων γραφείου, εξοπλισμό ITC και υπηρεσίες εκτύπωσης. Στη διακήρυξη συμπεριλαμβάνονταν υποχρεωτικά και ουσιώδη περιβαλλοντικά κριτήρια. Έπειτα από αξιολόγηση των προσφορών, έγινε αντιληπτό ότι οι προσφορές οι οποίες πληρούσαν τα περιβαλλοντικά και υποχρεωτικά κριτήρια ήταν οικονομικότερες από 10 έως 30% από τις υπόλοιπες. Υπάρχει μια γενική παρανόηση ότι η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών κριτηρίων στις δημόσιες δαπάνες αυξάνει το κόστος τους, αλλά το παράδειγμα της Ihobe αποδεικνύει το αντίθετο.

Τα θετικά αποτελέσματα της Ihobe οφείλονται στην ξεκάθαρη επικοινωνία του μηνύματος προς τους πλειοδότες, ακολουθούμενο από μια μεθοδολογία που ξεκίνησε το 2005 (ίδιου τύπου διακηρύξεις με ίδια περιβαλλοντικά κριτήρια το 2005 και το 2008) και στο διάλογο μεταξύ των πλειοδοτών σε πλατφόρμες ανταλλαγής απόψεων για ΠΔΠ και άλλα πεδία εργασίας. Στα τελευταία ανήκουν το πρόγραμμα Ecodesign ή το πρόγραμμα Ekoscan (Βασκικό Πρόγραμμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος).

Το 2006 η Ihobe κατέληξε σε θετικά αποτελέσματα μέσα από το διαγωνισμό για τη προμήθεια περιβαλλοντικά φιλικών επίπλων για τα νέα της γραφεία, έπειτα από συνεργασία με εταιρίες του προγράμματος Ecodesign. Οι φθηνότερες προσφορές αντιστοιχούσαν και σε εκείνες που συμμορφώνονταν καλύτερα με τα περιβαλλοντικά κριτήρια.

Σχετικά με τον διαγωνισμό του 2008, τα κύρια περιβαλλοντικά κριτήρια για κάθε ομάδα προϊόντων, ήταν τα εξής:

Κατηγορία προϊόντος	Υποχρεωτικά κριτήρια	Κριτήρια ανάθεσης
Χαρτί	100% ανακυκλωμένο χαρτί Χωρίς χλώριο (TCF)	Συμμόρφωση με τα οικολογικά κριτήρια της οικολογικής σήμανσης Τύπου I
Υλικό γραφείου από χαρτί	100% ανακυκλωμένο χαρτί	TCF Συμμόρφωση με τα οικολογικά κριτήρια της οικολογικής σήμανσης Τύπου I
Άλλα υλικά γραφείου	Επαναφορτιζόμενα	Από πολυαιθυλένιο, πολυπροπυλένιο ή κυτταρίνη Ποσοστό προέλευσης από ανακυκλωμένο υλικό Χωρίς βαρέα μέταλλα Με βάση το νερό Σε ανακυκλώσιμη ή επιστρεφόμενη συσκευασία
Εξοπλισμός πληροφορικής	Ελάχιστη εγγύηση: τρία έτη Ελάχιστη εγγύηση ανταλλακτικών: τρία έτη	Εγγύηση για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και ανταλλακτικά Κατάρτιση προσωπικού Ενεργός αναζήτησης πράσινων εναλλακτικών Γνώση και παροχή πληροφορίας για τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του εξοπλισμού (ενέργεια, θόρυβος, εκπομπές...)
Αντιγραφή και ψηφιακή εκτύπωση	100% ανακυκλωμένο χαρτί Χωρίς χλώριο (TCF)	Συμμόρφωση με τα οικολογικά κριτήρια της οικολογικής σήμανσης Τύπου I Ανακατασκευασμένα μελάνια Μη καταταγμένα μελάνια με συγκεκριμένη φράση-R (φράση κινδύνου) Συμμόρφωση με τη σήμανση Energy Star Χαμηλά επίπεδα θορύβου, όζοντος, στυρολίου, σκόνης και εκπομπών πτητικών οργανικών ουσιών
Εκτύπωση όφσετ	80% ανακυκλωμένο χαρτί Χωρίς χλώριο (TCF) Μελάνι χωρίς βαρέα μέταλλα Εκτύπωση computer-to-plate	Συμμόρφωση με τα οικολογικά κριτήρια της οικολογικής σήμανσης Τύπου I Μελάνια βασισμένα στο νερό Μελάνια βασισμένα σε φυτικά συστατικά Μη καταταγμένα μελάνια με συγκεκριμένη φράση-R (φράση κινδύνου) Άνυδρη εκτύπωση όφσετ Ανακυκλώσιμη συσκευασία

Γενικά, οι πιο πράσινες προσφορές συμμορφώθηκαν με τα περισσότερα από τα κριτήρια, αλλά σε μερικές περιπτώσεις έλειπαν σημαντικές πληροφορίες όπως οι πληροφορίες σχετικά με τη μεταφορά οχημάτων για την παράδοση προϊόντων (εκπομπές, ευρωπαϊκά πρότυπα, κ.λ.π.). Οι περισσότεροι από τους προμηθευτές συμμορφώθηκαν με τα ακόλουθα πράσινα κριτήρια: προϊόντα χαρτιού πιστοποιημένα με οικολογική σήμανση τύπου I, εξοπλισμό πληροφορικής σύμφωνα με τα πρότυπα Energy Star, τα αντιγραφικά μηχανήματα είχαν τις προδιαγραφές ήχου και εκπομπών που θέτει η οικολογική σήμανση Blue Angel I, τα μελάνια δεν περιείχαν επικίνδυνες ουσίες, οι συσκευασίες μεταφοράς ήταν επαναχρησιμοποιούμενες ή ανακυκλώσιμες, οι εταιρίες εκτύπωσης δε χρησιμοποιούσαν χλωριωμένα υλικά καθαρισμού, χρησιμοποιήθηκαν μελάνια με χαμηλή περιεκτικότητα σε αιωρούμενα σωματίδια (VOC – volatile organic compounds) και περιορίστηκε η ποσότητα των αποβλήτων.

Οφέλη από τις εμπειρίες των εταιρών

Στην Άνω Αυστρία δημιουργήθηκε μια πλατφόρμα ενημέρωσης για δημόσιους προμηθευτές, η οποία έχει προγραμματισμένες συναντήσεις δύο φορές ετησίως. Το 2008 και οι εννέα περιφέρειες της Αυστρίας έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον να γίνουν μέλη αυτής της πλατφόρμας. Τα νοσοκομεία της Αυστρίας επίσης εκδήλωσαν αντίστοιχο ενδιαφέρον και κλήθηκαν να συμμετάσχουν στην 4η συνάντηση τον Μάρτιο του 2010. Η συγκεκριμένη πλατφόρμα θα παίξει καθοριστικό ρόλο στο εθνικό σχέδιο δράσης της Αυστρίας για τη βιωσιμότητα των δημοσίων προμηθειών. Μία φορά ετησίως διεξάγεται επιπλέον μια συνάντηση με προμηθευτές υπουργείων, αγροτικά και εμπορικά επιμελητήρια, όπως και με το Γραφείο Εθνικών Προμηθειών (BBG GesmbH). Όλοι οι συμμετέχοντες ανταποκρίνονται ένθερμα στην ανταλλαγή πληροφοριών.

Καινοτομία (σε τεχνικό και οικονομικό επίπεδο)

Οι κυβερνήσεις των χωρών μελών της ΕΕ οφείλουν να επισπεύσουν την ένταξη νέων προϊόντων (όπως λαμπτήρες LED για το φωτισμό των δρόμων) με διάφορους τρόπους. Ένας αποδοτικός τρόπος είναι ο συντονισμός των πιλοτικών προγραμμάτων. Για παράδειγμα, στην Ολλανδία υπάρχουν 350 πιλοτικά προγράμματα. Κατά το 2008-2009 συντονίστηκαν 35 πιλοτικά από 28 κοινότητες με την χρήση κοινών στοιχείων αξιολόγησης (π.χ. μέτρηση αποδοχής, ίδιες μέθοδοι αξιολόγησης κατά προηγούμενες και νέες καταστάσεις κ.λ.π.). Τέτοιου είδους συντονισμός συμβάλλει σημαντικά στην πληροφόρηση και ενημέρωση.

Ένα επίσης σημαντικό παράδειγμα συντονισμένων προμηθειών αφορά στην πρωτοβουλία ομάδας εταιριών και οργανισμών για την προκήρυξη διαγωνισμού για ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Η ομάδα συμπεριλαμβάνει εταιρίες (όπως η ING, Phillips, Post), υπουργεία και δήμους (Rotterdam). Ο διαγωνισμός είναι ανοιχτός για όλους τους εταίρους που επιθυμούν να συμμετέχουν με 10 τουλάχιστον ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Επί του παρόντος, η ομάδα για την κοινή πρόσκληση υποβολής προτάσεων καθορίζει τις προδιαγραφές για 3 διαφορετικά οχήματα. Η πρόσκληση υποβολής αφορά ήδη 3.000 ηλεκτρικά αυτοκίνητα. Τέτοιου είδους συνεργασίες μεταξύ εταιριών και επιχειρήσεων μπορούν να προκαλέσουν μεγάλη απήχηση, αλλά και να επιτύχουν αύξηση της ζήτησης.

Προ-εμπορικές δραστηριότητες προμηθειών στην Άνω Αυστρία.

Οι δημόσιες αρχές βρίσκονται σε μια αρκετά ιδιαίτερη θέση, καθώς αναγκάζονται αφενός να λειτουργήσουν σε ένα οικονομικό πλαίσιο όμοιο με αυτό των ιδιωτικών επιχειρήσεων και αφετέρου οφείλουν να προωθούν καινοτόμες τεχνολογίες οι οποίες θα ενισχύσουν τη δημόσια ευημερία. Επομένως, έχει σημασία να δημιουργηθούν εκείνες οι διαδικασίες και πλατφόρμες οι οποίες θα διευκολύνουν τη συνεργασία με τους υπεύθυνους ανάπτυξης νέων τεχνολογιών. Η ιδέα είναι να οριστεί μια ανεξάρτητη επίσημη αρχή, η οποία θα παρέχει την απαραίτητη υποστήριξη. Η επιτυχής διείσδυση στην αγορά νέων τεχνολογιών εκτιμάται ότι θα περάσει από τις ακόλουθες φάσεις:

Φάσεις	Αρμοδιότητες των εταιριών ανάπτυξης τεχνολογίας και εμπορίας	Αρμοδιότητες σε πολιτικό επίπεδο	Συμπράξεις
Φάση Ανάπτυξης Τεχνολογίας	Ανάπτυξη της τεχνολογίας	Υποστήριξη στην έρευνα	Τεχνολογικές ομάδες, διαγωνισμοί για έρευνα, τεχνολογικά προγράμματα
Φάση Επίδειξης Τεχνολογίας	Προετοιμασία τεχνολογίας, καθορισμός του προγράμματος διερεύνησης	Σχεδιασμός πιλοτικών έργων, επιχορηγήσεις, αναζήτηση εταίρων, δράσεις ενημέρωσης	Πλατφόρμες για συμπράξεις ιδιωτικού-δημοσίου τομέα
Είσοδος στην αγορά	Προετοιμασία βελτιωμένης τεχνολογίας, δράσεις ενημέρωσης	Σχέδια οικονομικής ενίσχυσης, δράσεις ενημέρωσης	Πλατφόρμες για συμπράξεις ιδιωτικού-δημοσίου τομέα
Διείσδυση στην αγορά	Προετοιμασία βελτιωμένης τεχνολογίας, δράσεις ενημέρωσης	Προμήθεια μέσω διαγωνισμών	Πλατφόρμες για συμπράξεις ιδιωτικού-δημοσίου τομέα

Παραδείγματα υποστήριξης τεχνολογιών στην Άνω Αυστρία

Η περιοχή της Άνω Αυστρίας έχει 1.4 εκατομμύρια κατοίκους και μια επιφάνεια 11.980 τετραγωνικών χιλιομέτρων. Στους τομείς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής αποδοτικότητας, η Άνω Αυστρία κατέχει έναν ηγετικό ρόλο με περίπου 30% της πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας να παράγεται από ανανεώσιμες πηγές. Η επιτυχία αυτή βασίστηκε σε ένα ολοκληρωμένο περιφερειακό σχέδιο δράσης για την ενέργεια, που καθορίζει σαφείς στόχους καθώς επίσης και πολυάριθμα μέτρα εφαρμογής. Μέχρι το 2030, το 100% της ηλεκτρικής ενέργειας και της ενέργειας για τη θέρμανση χώρων θα παράγεται από ΑΠΕ.

Ομάδα για τη Βιώσιμη Ενέργεια στην Άνω Αυστρία

Η Ομάδα «Oekoenergie» (www.oec.at) είναι ένα δίκτυο επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας. Στόχος της ομάδας Oekoenergie είναι να προάγει την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα των πράσινων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ενεργειακό τομέα και επομένως να συνεισφέρει σε μια θετική στροφή της αγοράς στους τομείς της βιώσιμης παραγωγής και χρήσης ενέργειας. Η Άνω Αυστρία παρέχει ιδανικές συνθήκες για αυτό το δίκτυο έχοντας πολλές δραστηριότητες στον τομέα των ενεργειακών τεχνολογιών, μεγάλο βαθμό διείσδυσης των ΑΠΕ και τεχνολογικών καινοτομιών καθώς και μεγάλο αριθμό ενεργών επιχειρήσεων στον κλάδο. Διαχειριστής της ομάδας OEC είναι το ενεργειακό κέντρο της Άνω Αυστρίας O.Ö. Energiesparverband ενώ παρέχεται οικονομική υποστήριξη από την περιφερειακή κυβέρνηση/ Υπουργείο Οικονομικών της Άνω

Αυστρίας. Ως τώρα, περισσότεροι από 150 οργανισμοί και εταιρίες από τη Νότια Βοημία (Τσεχία) έχουν γίνει μέλη της OEC. Οι δραστηριότητές της περιλαμβάνουν: την ανάπτυξη και επικαιροποίηση ενημερωτικών εργαλείων, την οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων, επιχειρηματικών εκδηλώσεων και εξειδικευμένων κλαδικών σεμιναρίων, τη σύλληψη, ανάπτυξη και υποστήριξη έργων μεταξύ των μελών του δικτύου και φορέων μεταφοράς τεχνολογίας (όπως πανεπιστήμια και ερευνητικά ινστιτούτα). Επιπρόσθετα περιλαμβάνονται η συνεργασία με άλλα δίκτυα και ομάδες, η υποστήριξη ερευνητικών έργων των μελών του OEC, για παράδειγμα όσων υποστηρίζονται από το Πρόγραμμα E&A της Άνω Αυστρίας “Energie-Technologie-Programm ETP”, η εκπροσώπηση του δικτύου σε διεθνές επίπεδο και την υποστήριξη εξαγωγικών δραστηριοτήτων σε συνεργασία με το Οικονομικό Επιμελητήριο. Επίσης η OEC δραστηριοποιείται συλλέγοντας και προωθώντας ενημερωτικό υλικό για την πράσινη ενέργεια ενώ επίσης υλοποιεί και έρευνες της σχετικής αγοράς και έργα για την ανάπτυξή της.

Πλατφόρμα της Άνω Αυστρίας για την επίδειξη τεχνολογιών και προμήθειες

Στο πλαίσιο του έργου pro-EE, δύο τμήματα της περιφερειακής κυβέρνησης της Άνω Αυστρίας ίδρυσαν μία εταιρία, η οποία ενίσχυσε την αποτελεσματικότητα των δράσεών τους. Η Ακαδημία Περιβάλλοντος και Φύσης της Άνω Αυστρίας μπορεί να συνεργάζεται ευέλικτα με εξωτερικούς συνεργάτες με σκοπό την ανάπτυξη και την υλοποίηση πιλοτικών προγραμμάτων. Η ευελιξία αυτή είναι απαραίτητη όσον αφορά τον χειρισμό οικονομικών πόρων ή πληροφοριών. Το Τμήμα Διαχείρισης Κατασκευών και Προμηθειών της Άνω Αυστρίας είναι μια κεντρική υπηρεσία με περισσότερα από 200 τμήματα και έρχεται τακτικά σε επαφή με πολλές εταιρίες και προμηθευτές. Και τα δύο αυτά όργανα χειρίζονται εμπορικές και προ-εμπορικές προμήθειες.

Προ-εμπορική προμήθεια

Στην Άνω Αυστρία οι νέες τεχνολογίες μπορούν να δοκιμαστούν στο πλαίσιο του έργου pro-EE, με τη συνεργασία σχεδιαστών προϊόντων και εμπόρων, μέσω πιλοτικών προγραμμάτων. Μέχρι προσφάτως, οι νέες τεχνολογίες αναπτύσσονταν χωρίς να έχουν στρατηγικό προγραμματισμό και οποιεσδήποτε επαφές πραγματοποιούνταν τυχαία. Η εμπειρία έχει δείξει ότι μεμονωμένοι παράγοντες και δίκτυα εργάζονταν παράλληλα για τις νέες τεχνολογίες και προκειμένου να γεφυρωθεί η μεταξύ του επικοινωνία απαιτούνται αρκετές ενέργειες. Αρχικά διοργανώνονταν τακτικά συνέδρια τα οποία επικεντρώνονταν σε ενεργειακά θέματα. Για παράδειγμα, τον Σεπτέμβριο του 2009 και στο πλαίσιο ενός 3ήμερου συνεδρίου για τις ενεργειακές τεχνολογίες, τρία παράλληλα εργαστήρια παρείχαν τη δυνατότητα του σχηματισμού και διατύπωσης του απαραίτητου πλαισίου και συνθηκών για τη διείσδυση μιας νέας τεχνολογίας στο μέλλον. Τα αποτελέσματα των εργαστηρίων παρουσιάστηκαν στην ολομέλεια της συνόδου. Το συγκεκριμένο συνέδριο διευκόλυε επιτυχώς την επικοινωνία μεταξύ εκπροσώπων των εταιριών και των αρχών, με την χρήση σύντομων παρουσιάσεων και λεπτομερών συζητήσεων, κατά τη διάρκεια εκδρομών. Στη διάρκεια του συνεδρίου δρομολογήθηκε ένα πιλοτικό πρόγραμμα, σχετικό με την προώθηση φωτιστικών με φ/β πλαίσιο και λαμπτήρες LED για τον οδικό φωτισμό.

Δευτερευόντως, ο κύριος στόχος είναι η θέσπιση τακτικών συναντήσεων ανάμεσα στους υπεύθυνους προμηθευτές της περιφέρειας, τους δήμους και τους φορείς ανάπτυξης τεχνολογίας και εμπόρους. Μέχρι προσφάτως, στην Άνω Αυστρία, 444 κοινότητες δραστηριοποιούνταν ανεξάρτητα στο θέμα των προμηθειών. Θεσπίστηκαν συγκεκριμένα πλαίσια για κοστοβόρα προϊόντα, όπως τρακτέρ και κτίρια, , έτσι ώστε να αποφευχθεί η

μεγάλη οικονομική ενίσχυση από την περιφέρεια. Ως αποτέλεσμα του έργου pro-ΕΕ άρχισαν, το Σεπτέμβριο του 2009, ετήσιες συναντήσεις των μελών της πλατφόρμας. Πρόκληση αποτελεί η αλλαγή στις παραδοσιακές συνήθειες αγοράς προϊόντων, τα οποία δεν πληρούν τα περιβαλλοντικά κριτήρια.

Από οικονομικής απόψεως, η συνεργασία έχει διασφαλιστεί από τον Σεπτέμβριο του 2009, μέσω ενός ειδικού προγράμματος της Ακαδημίας της Άνω Αυστρίας για το Περιβάλλον και τη Φύση, η οποία διευκόλυνε την πρώτη φάση των επικοινωνιών. Ο στόχος είναι να αποκτηθεί μία σαφής εικόνα για τη δυνατότητα μείωσης των εκπομπών CO₂ και της εξέλιξης του κόστους των περιβαλλοντικά φιλικών τεχνολογιών με χρονικούς ορίζοντες το 2020 και 2030. Το Ενεργειακό Ινστιτούτο του Πανεπιστημίου του Linz ανέλαβε να αξιολογήσει τις διαφορετικές τεχνολογίες, που έχουν κάνει το πρώτο βήμα ως προς την εναρμόνιση τους με τα περιβαλλοντικά μέτρα. Το πρόγραμμα θα επιτρέψει τη συνεργασία με τους τεχνολογικούς εκπροσώπους, δίνοντας βάρος στις διαδικασίες. Πρακτικά οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συμπεριληφθούν με τη χρήση νέων ή αναθεωρημένων υπολογισμών. Τα εμπόδια που, πιθανόν, θα προκύψουν, θα πρέπει να συζητηθούν και να αντιμετωπιστούν με συγκεκριμένες δράσεις. Από μια τέτοια συζήτηση θα μπορούσε να προκύψει ένα νέο τεχνολογικό πιλοτικό πρόγραμμα.

Δράσεις – πρώτα πιλοτικά έργα

Χώρος αξιολόγησης και επίδειξης συστημάτων φωτισμού LED με ηλιακά

Πρόσφατα, αρκετές εταιρίες ανέπτυξαν νέα προϊόντα για αυτόνομα συστήματα φωτισμού LED. Τα προϊόντα αυτά βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της ανάπτυξης, το οποίο προϋποθέτει δοκιμές και επίδειξεις, πριν την εμπορική προμήθεια των προϊόντων. Ως αποτέλεσμα, η περιφερειακή αρχή της Άνω Αυστρίας, θέσπισε ένα δίκτυο σχεδιαστών, ερευνητικών ινστιτούτων και εταιριών παροχής ηλεκτρισμού. Πέντε κατασκευαστές έδειξαν ενδιαφέρον για συνεργασία. Η ενεργειακή εταιρία «Wels Strom» παρείχε χώρο στη σειρά προϊόντων οδικού φωτισμού χωρίς χρέωση. Υπεύθυνα για το ερευνητικό πρόγραμμα είναι το ινστιτούτο ASIC (Austrian Solar Innovation Centre) καθώς και το Πολυτεχνείο του Wels. Στους εκπροσώπους των δήμων παρέχονται εξειδικευμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες. Η Ακαδημία της Άνω Αυστρίας διοργάνωσε εκδρομές για το Περιβάλλον και τη Φύση. Η πρώτη έγινε στο πλαίσιο της εναρκτήριας εκδήλωσης του Συνεδρίου για την Ενεργειακή Τεχνολογία της Άνω Αυστρίας τον Σεπτέμβριο του 2009.

Δοκιμαστικά και επιδεικτικά έργα για δημοτικά μικρά ηλεκτρικά φορτηγά

Τα μικρά φορτηγά είναι άκρως κατάλληλα για τις δημοτικές υπηρεσίες, όπως τη μεταφορά τροφίμων σε ηλικιωμένους, την περιποίηση πρασίνων χώρων και τη διαχείριση αποβλήτων. Τα μικρά φορτηγά διανύουν μικρές αποστάσεις και είναι εξαιρετικά αποδοτικά, παρά τις συχνές στάσεις. Υπάρχουν δύο εταιρίες στην Άνω Αυστρία που προσφέρουν τέτοιου είδους προϊόντα και τα οποία είναι στο κατάλληλο στάδιο για αξιολόγηση και επίδειξη. Το συγκεκριμένο έργο πλέον εντάσσεται σε ένα μεγαλύτερο και αναμένεται ένας εθνικός διαγωνισμός για την προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων.

Καινοτομίες σε χρηματοδοτικά εργαλεία – «εικονικά πιστοποιητικά CO₂» ως παράδειγμα στην Άνω Αυστρία

Μέχρι προσφάτως, μόνο μερικοί τομείς παραγωγής CO₂ συμπεριλαμβάνονταν ως εξωτερικό κόστος στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Το Ευρωπαϊκό Σύστημα Εμπορίας Εκπομπών αποτελεί ένα καλό παράδειγμα. Στο πλαίσιο του έργου αυτού, η Ακαδημία της Άνω Αυστρίας για το Περιβάλλον και τη Φύση εσωτερίκευσε τις τιμές του διοξειδίου του άνθρακα και τις χρησιμοποιεί για επιπλέον χρηματοδότηση σχετικά με περιβαλλοντικά μέτρα. Σε συνεργασία με εργολαβικές εταιρίες, τα μέτρα συγχρηματοδοτούνται, έτσι ώστε να δημιουργούνται θετικές προϋποθέσεις για την περεταίρω ανάπτυξή τους. Ο εργολάβος υπολογίζει τη μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, η οποία πιστοποιείται από μια εξωτερική συμβουλευτική εταιρία. Με τον τρόπο αυτό η μείωση των εκπομπών καταλήγει σε πιστοποιητικά και χρησιμοποιείται ως αποζημίωση για τις υπόλοιπες εκπομπές ρύπων που παράγονται από τις σεμιναριακές δραστηριότητες της Ακαδημίας της Άνω Αυστρίας για το Περιβάλλον και τη Φύση. Η αντικατάσταση των λαμπτήρων φωτισμού σε δρόμους μικρών δήμων αποτελούσε ένα από τα αρχικά μέτρα.

Το Πρόγραμμα «Εξοικονομώ» στην Ελλάδα

Το τέως Υπουργείο Ανάπτυξης σε συνεργασία με την Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων και το Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανέπτυξαν πρόσφατα το πρόγραμμα «Εξοικονομώ», το οποίο έχει ως στόχο να βοηθήσει τους ΟΤΑ στην υιοθέτηση ενός σχεδίου βιώσιμου ανάπτυξης. Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από την ΕΕ στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου (ΕΣΠΑ). Το πρόγραμμα προβλέπει επιδότηση 70% για ενεργειακές επενδύσεις σε τοπικό επίπεδο σε τρεις διαφορετικούς άξονες προτεραιότητας (δημοτικά κτίρια, μεταφορές και σχέδια κινητικότητας, εξωτερικός φωτισμός και υποδομές). Το πρόγραμμα έχει συνολικό προϋπολογισμό 100 εκατ. ευρώ (72 εκατ. ευρώ από τους προβλεπόμενους πόρους). Ο πρώτος κύκλος υποβολής αιτήσεων ολοκληρώθηκε στο τέλος Ιουλίου 2009. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα αφορά σε δήμους με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων και είναι υποχρεωτική η διαφοροποίηση των μέτρων για κάθε προτεινόμενο έργο με γνώμονα τον αριθμό των εγγεγραμμένων κατοίκων κάθε δήμου. Το πρόγραμμα αυτό ενδυναμώνει τη συμμετοχή δήμων στις κοινές προμήθειες για ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα, αφού προσφέρει τη δυνατότητα εξοικονόμησης πόρων (προβλέπεται ότι μελλοντικά, παρόμοια έργα και προμήθεια-εγκατάσταση σχετικών προϊόντων θα πραγματοποιούνται και από ομάδες δήμων).

Παραδείγματα καλής πρακτικής από πόλεις στην Πορτογαλία

Τον Ιούνιο του 2009 ο δήμος του Torres Vedras εγκατέστησε ένα πιλοτικό σύστημα οδικού φωτισμού με λαμπτήρες LED. Ο εξοπλισμός συμμορφώνεται με τα κριτήρια της διαδικασίας αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη την απόδοση, τη διάρκεια ζωής, το χρώμα, τη θερμοκρασία και παρακολουθεί την ενεργειακή κατανάλωση και διαχείριση. Ένα επίσης σημαντικό περιβαλλοντικό κριτήριο είναι το ότι ο εξοπλισμός δε επιτρέπεται να περιέχει τοξικές ουσίες. Προσφάτως και ο δήμος του Cascais εγκατέστησε ένα πιλοτικό σύστημα οδικού φωτισμού με λαμπτήρες LED, στο Κέντρο Pedra do Sal. Οι δημοτικές αρχές στοχεύουν στην προμήθεια περισσότερων λαμπτήρων, οι τεχνικές και οι

περιβαλλοντικές λεπτομέρειες της οποίας θα συζητηθούν με τους πιθανούς προμηθευτές.

Παραδείγματα χρηματοδοτικών καινοτομιών: παροχή ενεργειακών υπηρεσιών για αθλητικές εγκαταστάσεις στο San Sebastian (Ισπανία)

Ως μέρος του σχεδίου δράσης της Agenda21 για την πόλη του San Sebastian στην Ισπανία, το οποίο εγκρίθηκε το 2004, το Δημοτικό Συμβούλιο εφαρμόζει την πολιτική της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ορθολογικής χρήσης ενέργειας στις δημόσιες αγορές. Ένα από τα πρώτα βήματα προς αυτή την κατεύθυνση ήταν η υπογραφή συμβολαίου με μια Εταιρία Ενεργειακών Υπηρεσιών (EEY) το 2005, για την συντήρηση των θερμικών εγκαταστάσεων των κτιρίων και εξοπλισμών του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου. Αυτό είχε ως στόχο να ενθαρρύνει βελτιώσεις στον τομέα της ενεργειακής αποδοτικότητας μέσα από την χρηματοδότηση των απαραίτητων μέτρων, που πρέπει να ληφθούν, από την EEY. Τα κέρδη από τα μέτρα εγγυώνται την απόσβεση των εξόδων της εταιρίας. Μετά το πέρας του 10ετούς συμβολαίου, το όφελος από την εξοικονόμηση ενέργειας και χρημάτων, επανέρχεται στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Οι υποχρεωτικές εργασίες βελτίωσης, που αναφέρονται στο συμβόλαιο, αφορούν όλες τις εγκαταστάσεις, την εγκατάσταση ανάκτησης θέρμανσης, την μόνωση των σωληνώσεων, την αντικατάσταση των λεβήτων, καθώς και την εγκατάσταση ενεργειακών μετρητών και μονάδων συμπαραγωγής.

Ζωτικοί παράγοντες για την επιτυχία του συμβολαίου παροχής ενεργειακών υπηρεσιών είναι οι εξής: οι τεχνικές αναφορές σχετικές με τη δυνατότητα βελτίωσης και συντήρησης των εγκαταστάσεων σε κτίρια όπως προδιαγράφεται στο Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (κατά ISO 14.001) και η εγκατάσταση αισθητήρων θερμοκρασίας για τον έλεγχο των επιπέδων άνεσης των χρηστών των χώρων αυτών.

Το 2009 ξεκίνησε ένα νέο συμβόλαιο παροχής ενεργειακών υπηρεσιών για την προμήθεια ηλεκτρικού ρεύματος και συντήρησης (2009-2014). Το συμβόλαιο περιέχει υποχρεωτική επένδυση 246.000 ευρώ για τη βελτίωση των συστημάτων φωτισμού μέσα στον πρώτο χρόνο του συμβολαίου.

Το πρώτο συμβόλαιο παροχής ενεργειακών υπηρεσιών για δημόσια κτίρια στη χώρα των Βάσκων εφαρμόστηκε από το δήμο Βιτόρια το 1999. Το 2008, 320 δημοτικά κτίρια συμπεριλήφθησαν στο Ενεργειακό Συμβόλαιο, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα την μείωση του CO₂ κατά 200 τόνους.

Τα τεύχη της πρόσκλησης υποβολής είναι διαθέσιμα στις διευθύνσεις: www.donostia.org και <http://www.vitoria-gasteiz.org>

Το Δεκέμβριο του 2009, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε Ενεργειακά Συμβόλαια για 330 κτίρια της γενικής διοίκησης του Ισπανικού κράτους με σκοπό να μειώσει την κατανάλωση ενέργειάς τους κατά 20% έως το 2016.

Ένα πρότυπο έγγραφο πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών σε δημόσια κτίρια αναπτύχθηκε από το Ισπανικό Ινστιτούτο IDAE (Ινστιτούτο για τη Διαφοροποίηση και την Εξοικονόμηση Ενέργειας, Υπουργείο Βιομηχανίας, Τουρισμού και Εμπορίου της Ισπανίας). Η αγγλική του έκδοση παρατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση :

<http://www.idae.es/index.php/mod.pags/mem.detalle/idpag.51/relcategoria.2595/relmenu.143/lang.uk>

Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες στην πράξη

Πρότυπα κοινών Δημόσιων Προμηθειών

Οι ευρωπαϊκές χώρες χρησιμοποιούν διαφορετική προσέγγιση στις μεθόδους κοινών δημόσιων προμηθειών. Με μια γρήγορη ματιά, φαίνεται πως το καλύτερο πρότυπο είναι η διαδικασία, στην οποία όλοι οι εταίροι είναι ισότιμοι νομικά (ολοκληρωμένη κοινή πράσινη δημόσια προμήθεια-οκΠΔΠ). Πρακτικά, αυτό σημαίνει ότι κάθε βήμα του διαγωνισμού οργανώνεται από κοινού ή υπάρχει ένας φορέας επικεφαλής, ενώ ο όγκος της παραγγελίας καθορίζεται από τις εκάστοτε απαιτήσεις του κάθε συμμετέχοντα φορέα-οργανισμού. Λαμβάνοντας υπόψη, όμως, το γεγονός της διαφορετικής νομικής μορφής κάθε οργανισμού, αυτό το πρότυπο είναι δύσκολο να εφαρμοστεί σε διάφορες χώρες. Άλλα εμπόδια που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη είναι οι όροι της συνεργασίας, ο διαφορετικός χρονικός ορίζοντας των αναγκών, οι σύνθετες διαδικασίες και τα οργανωτικά θέματα, κ.α. Το πρότυπο οκΠΔΠ αποτελεί την ενδεδειγμένη λύση μόνο σε επιλεγμένες περιπτώσεις.

Ένα απλούστερο πρότυπο κοινών προμηθειών, που βασίζεται στο διαφορετικό ρόλο των εταίρων, είναι η κοινή πράσινη δημόσια προμήθεια της λογικής *riggy backing* [rb-κΠΔΠ]. Ένας εταίρος, μεμονωμένα, αναλαμβάνει την οργάνωση του διαγωνισμού αλλά οι όροι ισχύουν για όλους τους εταίρους. Συχνά, οι ανάδοχοι συναινούν σε μια τέτοια συμφωνία χωρίς να ξέρουν ακριβώς τι ισχύει για τους άλλους εταίρους. Αυτό το πρότυπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για όλους τους εταίρους οι οποίοι εκτελούν τις προμήθειές τους μέσω απλοποιημένων διαδικασιών (π.χ. απευθείας ανάθεση) σύμφωνα με τον εθνικό τους κώδικα προμηθειών. Στην Αυστρία, αυτό σημαίνει ότι προμήθειες μέχρι 100.000 ευρώ, μπορούν να υλοποιηθούν μέσω της διαπραγμάτευσης με αρκετούς δυνητικούς προμηθευτές, ενώ και οι 444 Δήμοι μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους προδιαγεγραμμένους όρους για προμήθειες έως το ποσό αυτό. Επιπλέον, σημειώνεται ότι σε μια μελλοντική ακόμα πιο απλουστευμένη εκδοχή, θα μπορούσε να υπάρξει ένα μοντέλο βασιζόμενο μόνο στην ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους όρους του διαγωνισμού με χρήση μιας πλατφόρμας. Με αυτό τον τρόπο, οι διαφορετικοί φορείς ενημερώνονται και μοιράζονται τις πληροφορίες, αλλά συνάπτουν ξεχωριστές επαφές και συμφωνίες με τις εταιρείες.

Παράδειγμα Εφαρμογής στην Ισπανία: Μέθοδος Κοινών Προμηθειών στην αυτόνομη κυβέρνηση της Καταλονίας

Η αυτόνομη Κυβέρνηση της Καταλονίας, το 2005, ενέκρινε κυβερνητική απόφαση προκειμένου να ενισχυθούν οι πράσινες προμήθειες και να ιδρυθεί η επιτροπή παρακολούθησης, της οποίας τα μέλη προέρχονται από το περιφερειακό Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Οικονομικών. Ο ρόλος της επιτροπής είναι διπλός, αφενός να ενσωματώσει τα περιβαλλοντικά κριτήρια σε όλες τις κεντρικές κοινές προμήθειες (όπως για εξοπλισμό πληροφορικής, οχήματα, υπηρεσίες καθαρισμού και επίπλωσης) και αφετέρου να αναλάβει την ανάπτυξη των οδηγιών για τα κοινά περιβαλλοντικά κριτήρια για τις αποκεντρωμένες προμήθειες (συντήρηση κτιρίων, υφάσματα και εκδόσεις). Στο τέλος του 2009, είχαν συμπεριληφθεί περιβαλλοντικά κριτήρια στο πλαίσιο συμφωνιών για 6 από τις 10 ομάδες προϊόντων που περιλαμβάνονται στην ευρωπαϊκή εργαλειοθήκη για τις ΠΔΠ (EU GPP Toolkit).

Η Δημόσια Διοίκηση (Δημοτικά συμβούλια κ.α.) και άλλοι δημόσιοι οργανισμοί (δημόσια πανεπιστήμια κ.α.), όταν επιτρέπεται να συμμετέχουν στις διαδικασίες κεντρικών και κοινών προμηθειών της Κεντρική Επιτροπής Προμηθειών (Comissió Central de Subministraments - CCS) του Οικονομικού Τμήματος της Αυτόνομης Κυβέρνησης της Καταλονίας, μπορούν να συμμετάσχουν πολύ εύκολα. Κατά τη διάρκεια της πρώτης φάσης, ο δημόσιος οργανισμός και η CCS υπογράφουν συμφωνητικό σχετικό με τη συνεργασία τους. Κατά τη δεύτερη φάση, ο δημόσιος οργανισμός συνάπτει συμφωνητικό με τους προμηθευτές που περιλαμβάνονται στη διαδικασία. Με αυτόν τον τρόπο αποφεύγονται οι νομικές διαδικασίες που ορίζονται στον κώδικα δημόσιων προμηθειών (προκήρυξη, προσφορές, επιλογή κ.λ.π.). Ο οργανισμός εμμένει στο ποσό και απευθύνεται μόνο στους προμηθευτές που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο συμφωνίας. Το πλαίσιο συμφωνίας, το οποίο έχει συνταχθεί ακολουθώντας όλες τις απαιτήσεις (νομικές και διαφάνειας), εξυπηρετεί όλες τις μελλοντικές συμφωνίες και ο δημόσιος οργανισμός δεν εκτελεί τις διαδικασίες από την αρχή. Η υπογεγραμμένη σύμβαση ισχύει μόνο για τα επιλεγμένα προϊόντα και υπηρεσίες, ενώ η προμήθεια μέσω διαδικτύου περιγράφεται αναλυτικά μέσα στο πρότυπο συμφωνητικό. Στις αρχές του 2010, σχεδόν 300 δημόσιοι οργανισμοί συμμετείχαν στις κοινές προμήθειες στην αυτόνομη περιοχή της Καταλονίας.

Πηγές:

http://mediambient.gencat.cat/cat/compra_verda/inici.jsp

<http://www.gencat.cat/economia/ambits/contractacio/ccs/organismes/index.html>

Κοινά κριτήρια για τις Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες

Οι Δημόσιες Προμήθειες, οι οποίες επικεντρώνονται κυρίως στη μειοδοτική διαδικασία κατά την προμήθεια αγαθών, π.χ. εξοπλισμού γραφείου ή οχημάτων, αποτελούν ένα υποτιμημένο εργαλείο για την άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής. Εξακολουθεί να υπάρχει κενό στο σχεδιασμό αυτών των διαδικασιών ώστε να συνυπολογίζονται τα παράπλευρα οφέλη όπως η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας ή βελτίωση του περιβαλλοντικού προφίλ του Δήμου. Ταυτόχρονα, λαμβάνοντας υπόψη την παγκόσμια οικονομική κρίση, οι επιπρόσθετες επενδύσεις που προβλέπονται για το δημόσιο τομέα μπορούν να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας. Συμπερασματικά, οι πολύπλευρες δράσεις για την ώθηση των βιώσιμων δημόσιων προμηθειών μπορούν τώρα να συνεισφέρουν, με επιτυχία, στην επίλυση διαφόρων προβλημάτων.

Το έργο pro-EE, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη, επικεντρώνεται σε έναν από τους άξονες προτεραιότητας του προγράμματος: τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας στις δημόσιες προμήθειες σε έξι ευρωπαϊκές περιφέρειες. Το πρόγραμμα εργασίας περιλαμβάνει τον καθορισμό «κοινών πράσινων κριτηρίων». Τα κοινά κριτήρια λειτουργούν ως κοινός παρανομαστής, φιλόδοξα μεν, εφαρμόσιμα δε σε κάθε χώρα, ενώ παράλληλα κάθε χώρα μπορεί να ενσωματώσει επιπρόσθετα και ακόμη πιο φιλόδοξα κριτήρια. Τα κοινά κριτήρια δεν αποτελούνται μόνο από δείκτες, αλλά και από επιλογή συγκεκριμένων μεγεθών για την ενεργειακή αποδοτικότητα.

Σε ότι αφορά την εφαρμογή των κοινών πράσινων κριτηρίων, υπάρχουν διάφορες μέθοδοι από τις οποίες μπορεί να διαλέξει κάποιος: καθορισμός φιλόδοξων κριτηρίων από την αρχή, καθορισμός διαφόρων επιπέδων – στόχων (χώρα των Βάσκων-Ισπανία) ή

καθορισμός ελάχιστων κριτηρίων και επιβράβευση με επιπλέον βαθμούς για την επιλογή αποδοτικότερων αγαθών (Άνω Αυστρία). Κάθε χώρα θα επιλέξει την προσέγγιση, η οποία θα της αποφέρει τα πλέον ενεργειακά αποδοτικότερα προϊόντα.

Αποτελέσματα ερευνών για προϊόντα σχετικά με την ενέργεια – Προκλήσεις που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Η ανάπτυξη των προτάσεων για τα κριτήρια των Πράσινων Δημόσιων Προμηθειών (GPP), γίνεται σε τοπικό επίπεδο (όπως η πόλη της Βιέννης) και σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο. Πολλές από αυτές τις προτάσεις συσχετίζονται με τα όρια για την ενεργειακή κατανάλωση ή την εκπομπή CO₂ (κριτήρια Energy Star). Διαφορές υπάρχουν σε άλλα περιβαλλοντικά κριτήρια όπως επίπεδο θορύβου, περιεκτικότητα σε επιβλαβείς ουσίες, ή βαθμός δυσκολίας κατά την επισκευή. Τα κριτήρια αυτά εξαρτώνται από την ομάδα προϊόντων.

Η ύπαρξη δύο διαφορετικών μεθόδων για τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης οδηγεί σε μια περιπλοκότερη διαδικασία επιλογής ενεργειακών κριτηρίων σε σχέση με αυτή των περιβαλλοντικών. Συνήθως η μειωμένη ενεργειακή κατανάλωση συγκαταλέγεται στα περιβαλλοντικά κριτήρια. Μια άλλη προσέγγιση αφορά στον έλεγχο της σχέσης κόστους-οφέλους, το οποίο προκύπτει από τη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης, στα οικονομικά κριτήρια. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι τιμές υπολογίζονται με βάση το Συνολικό Κόστος Κτήσης (μοντέλο ΣΚΚ). Επιπρόσθετα, στο μέλλον θα προστεθεί ένα επιπλέον βήμα, κατά το οποίο θα συμπεριλαμβάνεται το εξωτερικό κόστος της αποφυγής των εκπομπών CO₂ (για τα οχήματα) [Πρόταση για μια Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στις 8 Ιουλίου 2008].

http://europa.eu/legislation_summaries/transport/transport_energy_environment/tr0007_en.htm

Τα κριτήρια, τα οποία είναι καταχωρημένα στην ιστοσελίδα της ΕΕ για ΠΔΠ, πρόκειται να αποκτήσουν μεγάλη σημασία μελλοντικά. Προς το παρόν, ωστόσο, είναι μόνο εθελοντικά. Η «Εργαλειοθήκη Κατάρτισης για Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες (ΠΔΠ)» παρέχει μια σειρά κριτηρίων και μπορεί εύκολα να χρησιμοποιηθεί ως οδηγία. Αυτή τη στιγμή, είναι καταχωρημένα κριτήρια για δεκαοχτώ μόνο ομάδες προϊόντων (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού γραφείου και των οχημάτων), αλλά είναι προγραμματισμένο να προστεθούν κι άλλα σύντομα.

Προτάσεις για κοινά κριτήρια ΠΔΠ

Οι Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις. Στον υπολογισμό του «Συνολικό Κόστος Κτήσης [ΣΚΚ]» ενδέχεται να προκύψουν επιπλέον κόστη για τις ΠΔΠ. Τα ενεργειακά κριτήρια έχουν σημαντική επίδραση στο χρόνο απόσβεσης ενώ άλλα περιβαλλοντικά κριτήρια όπως τα φιλικά προς το περιβάλλον υλικά ενδέχεται να αυξήσουν το συνολικό κόστος.

Πολύ συχνά ο αγοραστής αντιμετωπίζει το πρακτικό πρόβλημα της έλλειψης επιπλέον χρηματοδότησης για την χρήση των περιβαλλοντικών κριτηρίων. Αν για παράδειγμα, τα αγαθά με φιλικότερο προς το περιβάλλον σχεδιασμό είναι ακριβότερα, τότε ο αγοραστής θα προμηθευτεί μικρότερο αριθμό τεμαχίων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να υπάρχουν πολλοί ΟΤΑ οι οποίοι επιθυμούν να προμηθευτούν με βάση τις ΠΔΠ, αλλά το απφεύγουν, καθώς δεν διαθέτουν τους απαραίτητους οικονομικούς πόρους.

Έστω και αν η υψηλότερη ενεργειακή αποδοτικότητα δε συνδέεται άμεσα με υψηλότερη τιμή και υπάρχει απόσβεση από τη μείωση του ενεργειακού κόστους, ο καθορισμός συγκεκριμένου προϋπολογισμού για επενδύσεις και ενεργειακά κόστη μπορεί να αποβεί εμπόδιο για τις ΠΔΠ. Ενδεχομένως, η εισαγωγή πλαφόν για τα επιπρόσθετα κόστη να αποτελεί λύση για τέτοιου είδους προβλήματα.

Η επόμενη πρόταση έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε ευέλικτα να καλύπτει τον δημόσιο τομέα.

Η πρόταση περιλαμβάνει τις εξής ελάχιστες απαιτήσεις:

- Οι συμμετέχοντες φορείς θα συμπεριλάβουν τον υπολογισμό «Συνολικού Κόστους Κτήσης», περιλαμβάνοντας την ενεργειακή κατανάλωση είτε στα οικονομικά κριτήρια ή στα περιβαλλοντικά.
- Τη βάση για την ομάδα προϊόντων του pro-EE θα αποτελέσει το ευρωπαϊκό πρότυπο «Πλήρες μοντέλο κριτηρίων για ΠΔΠ». Το ICLEI, έχοντας το ρόλο του συμβουλευτικού φορέα στο έργο, προσφέρθηκε να παράσχει την απαιτούμενη υποστήριξη για την ανάπτυξη επιπρόσθετων προτάσεων, οι οποίες συνδέονται με τις ευρωπαϊκές δράσεις.
- Οι συμμετέχοντες φορείς μπορούν να αποκλείσουν κριτήρια, εφόσον το επιπλέον κόστος που προκύπτει από τον υπολογισμό του ΣΚΚ είναι κατά 10% μεγαλύτερο από το κόστος των αντίστοιχων μη-πράσινων προϊόντων. Σε κάθε άλλη περίπτωση, τα κριτήρια θα πρέπει να καλύπτονται, καθώς τα βασικά κριτήρια των ΠΔΠ είναι υποχρεωτικά.
- Τα πράσινα κριτήρια έχουν σημαντική επίδραση (πάνω από 20%) τόσο στις τεχνικές προδιαγραφές όσο και στα κριτήρια ανάθεσης, αν αυτό είναι εφικτό.

Οι εταίροι του έργου pro-EE ανέλυσαν τις επόμενες διαδικασίες για την ανάδειξη αναδόχου, οι οποίες σε γενικές γραμμές ισχύουν σε πολλές περιφέρειες και χώρες.

Πράσινα κριτήρια σε τεχνικές προδιαγραφές

Οι Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις. Επιπρόσθετα κόστη ενδέχεται να προκύψουν από τον υπολογισμό του ΣΚΚ. Τα ενεργειακά κριτήρια έχουν θετική επίδραση στο χρόνο απόσβεσης ενώ άλλα περιβαλλοντικά κριτήρια όπως η χρήση περιβαλλοντικά φιλικών υλικών ή η μείωση θορύβου μπορεί να έχει τα αντίθετα αποτελέσματα.

Χώρα	Κριτήρια ανάθεσης
ΕΕ	Η ΕΕ χρησιμοποιεί συντελεστές βαρύτητας για τα κριτήρια.
Άνω Αυστρία	Η περιφέρεια χρησιμοποιεί συντελεστές βαρύτητας για τα κριτήρια.
Mainz (Γερμανία)	Μοντέλο σταθμισμένου ποσοστού: κριτήριο/τιμή
Ελληνικοί Δήμοι	Μειοδοσία (10% η τιμή). Ωστόσο προβλέπεται ο συντελεστής βαρύτητας που αφορά στην τιμή να κυμαίνεται μεταξύ του 50 και 65% της συνολικής βαθμολογίας
Cascais, Torres Vedras (Πορτογαλία)	Μοντέλο ποσοστού (πράσινα κριτήρια σπάνια χρησιμοποιούνται)
Ferrara (Ιταλία)	Μοντέλο ποσοστού

Περισσότερες πληροφορίες:

<http://ec.europa.eu/environment/gpp>

Παράδειγμα από την περιοχή της Άνω Αυστρίας

Το οικολογικό εγχειρίδιο "Ökoleitfaden" (το οποίο καθορίστηκε από ένα περιβαλλοντικό πρόγραμμα το 2008 και συνέβαλε στην περιβαλλοντική πολιτική) μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τις βιώσιμες προμήθειες και βασίζεται στα βασικά κριτήρια (και μερικώς στα πλήρη κριτήρια). Ισχύει για τις 26 ομάδες προϊόντων για τις οποίες είναι αρμόδια η μονάδα κεντρικών προμηθειών της Άνω Αυστρίας. Για μερικές από αυτές τις ομάδες είναι δύσκολο να καθοριστούν βιώσιμα κριτήρια (π.χ. ασφαλιστικές εταιρείες). Σε αυτήν και παρόμοιες ομάδες περισσότερη προσοχή θα δοθεί στις κοινωνικές πτυχές της προμήθειας (π.χ. σε όλους τους όρους εκτέλεσης συμβάσεων).

Γενικά δόθηκε μεγάλο βάρος στη ενεργειακή αποδοτικότητα, στον αντίκτυπο στους χρήστες και το περιβάλλον, στις δαπάνες κύκλων ζωής και στη διάθεση των αποβλήτων μέσα σε όλες τις ομάδες προϊόντων. Παραδείγματος χάριν, τα οικολογικά κριτήρια ανάθεσης μιας πρόσκλησης για προϊόντα πληροφορικής σχετικά με Η/Υ και φορητούς Η/Υ είχαν συντελεστή βαρύτητας 20% και 25%, αντίστοιχα. Τα ελάχιστα κριτήρια ήταν να υπάρξει ένας προμηθευτής με ένα πιστοποιημένο σύστημα διαχείρισης περιβάλλοντος όπως το ISO 14001 ή το EMAS.

Αυτό το οικολογικό εγχειρίδιο αφορά στη σύναψη συμφωνίας μεταξύ της διοίκησης του τμήματος προμηθειών και της ομάδας προμηθειών. Επιπλέον, το εγχειρίδιο αποτελεί και δέσμευση της Άνω Αυστρίας να προάγει τις βιώσιμες οικολογικές προμήθειες και να αποτελεί καλό παράδειγμα για άλλους δημόσιους οργανισμούς, ιδιωτικές εταιρίες και το ευρύ κοινό. Επιπλέον έχει προγραμματιστεί ο συνυπολογισμός αυτού του εγχειριδίου από το ομόσπονδο γραφείο δημόσιων προμηθειών στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για βιώσιμες προμήθειες.

Παράδειγμα – το Πορτογαλικό Σχέδιο Δράσης για Βιώσιμες Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες

Τον Ιούλιο του 2006 η Πορτογαλική κυβέρνηση συνέστησε επιτροπή για τα θέματα ΠΔΠ, με στόχο την ανάπτυξη του Εθνικού Σχεδίου Δράσης [ΕΣΔ] το οποίο εγκρίθηκε το 2007 (Resolução do Conselho de Ministros nº 65/2007). Στο σχέδιο συμπεριλαμβάνεται ο στόχος του 50% των δημόσιων προμηθειών να περιλαμβάνουν περιβαλλοντικά κριτήρια έως το 2010. Με την έκδοση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, η επιτροπή θέσπισε ένα σύνολο από περιβαλλοντικά κριτήρια τα οποία αφορούν διάφορες ομάδες προϊόντων και υπηρεσιών. Ως τομείς προτεραιότητας αναγνωρίστηκαν τα δημόσια έργα, συμπεριλαμβανομένων του φωτισμού και εξοπλισμού, οι μεταφορές και υπηρεσίες αυτών, η ενέργεια, ο εξοπλισμός γραφείου, τα αναλώσιμα γραφείου, η διαχείριση και συντήρηση του δημόσιου εξοπλισμού και υπηρεσίες υποδομών.

Σύμφωνα με το ΕΣΔ, η εκπαίδευση και κατάρτιση των αναθετουσών αρχών σε θέματα ΠΔΠ είχε προγραμματιστεί για το Μάιο του 2008. Το ΕΣΔ αφορά κυρίως στην κεντρική δημόσια διοίκηση ενώ η τοπική αυτοδιοίκηση θα συμπεριληφθεί σε επόμενο στάδιο. Μετά την έκδοση του ΕΣΔ, δημιουργήθηκε το Κέντρο Δημόσιων Προμηθειών, του οποίου η κύρια αποστολή είναι η διαπραγμάτευση του πλαισίου συμφωνίας για μεγάλο εύρος προϊόντων. Παράλληλα, όλες οι διαδικασίες προμηθειών υλοποιούνταν μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, της οποίας η χρήση είναι υποχρεωτική για όλους τους

οργανισμούς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης. Το Κέντρο προοδευτικά ενσωματώνει περιβαλλοντικά κριτήρια στο πλαίσιο της συμφωνίας ενώ οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να διαπραγματευτούν περαιτέρω τα περιβαλλοντικά κριτήρια.

Ισπανία: Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΠΔΠ και Εθνικό Σχέδιο για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα των Κτιρίων της Γενικής Διοίκησης

Του Ιανουάριου του 2008, το Συμβούλιο των Υπουργών υιοθέτησε το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τις ΠΔΠ. Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή εργαλειοθήκη για τις ΠΔΠ (EU GPP Toolkit), δόθηκε προτεραιότητα σε οκτώ ομάδες προϊόντων οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν τις κατασκευές και τη συντήρηση, την ενέργεια και τις μεταφορές, τον εξοπλισμό γραφείου, χαρτί και εκδόσεις, επίπλωση, προϊόντα και υπηρεσίες καθαρισμού και εκδηλώσεις.

Ειδικοί στόχοι, για κάθε ομάδα προϊόντων, έχουν τεθεί τόσο σε ποσοτικό επίπεδο (μείωση της κατανάλωση γενικά) όσο και σε ποιοτικό (περιβαλλοντικά και κριτήρια ενεργειακής αποδοτικότητας σύμφωνα με την ευρωπαϊκή εργαλειοθήκη για τις ΠΔΠ). Το ποσοστό των αγορών πράσινων προϊόντων ορίζεται μεταξύ του 25% και 100%, ανάλογα με την κατηγορία των προϊόντων. Οι κώδικες για τις καλές πρακτικές αναπτύχθηκαν και υλοποιήθηκαν από διυπουργική επιτροπή.

Η κατάρτιση και εκπαίδευση διενεργείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος με την υποστήριξη εμπειρογνομόνων από ιδιωτικά Ινστιτούτα όπως το Ecoinstitut Barcelona.

Στον τομέα της ενεργειακής αποδοτικότητας το ισπανικό ΕΣΔ για τις ΠΔΠ υιοθετεί τους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα κτίρια της Γενικής Διοίκησης του Κράτους, το οποίο υλοποιείται από την IDAE, και έχει ως κύριο στόχο τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας κατά 9% έως το 2012 και 20% έως το 2016.

Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες σε διάφορες Ευρωπαϊκές Χώρες

Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες – Άνω Αυστρία (Upper Austria)

Συνθήκες Εθνικού Πλαισίου

Νομική βάση για τις προμήθειες στην Αυστρία αποτελεί ο νόμος με τίτλο "Bundesvergabegesetz 2006 – BVergG 2006". Το 2009, το όριο για τη διεξαγωγή ενός πλήρους διαγωνισμού προμηθειών ανέβηκε από 40.000 σε 100.000. Όλες οι προσφορές για προμήθεια προϊόντων που έγιναν στο πλαίσιο του έργου pro-EE οργανώθηκαν λαμβάνοντας υπόψη αυτό το όριο. Πρακτικά αυτό το όριο ισχύει για όλους και δεν περιορίζεται, με αποτέλεσμα η αναθέτουσα αρχή να μπορεί να συνεργαστεί μεμονωμένα με διάφορους προμηθευτές.

Η περιφέρεια της Άνω Αυστρίας αποτελεί μέλος της ομάδας η οποία ηγείται του Εθνικού Σχεδίου για τις Βιώσιμες Δημόσιες Προμήθειες, στόχος του οποίου αποτελεί η εδραίωση των βιώσιμων αγορών σε όλους τους αυστριακούς δημόσιους φορείς προμηθειών.

Τα κριτήρια επιλογής 16 ομάδων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων και των 10 που αναφέρονται στην επίσημη ευρωπαϊκή ιστοσελίδα για τις πράσινες δημόσιες προμήθειες (GPP), έχουν περιγραφεί και εγκριθεί από την ομόσπονδη κυβέρνηση στις 20 Ιουλίου 2010.

Τα κύρια κριτήρια είναι τα ελάχιστα εθελούσια κριτήρια ενώ τα εκτενέστερα θα αφορούν τους πιο εξελιγμένους οργανισμούς. Το πρόβλημα με τις δημόσιες αναθέτουσες αρχές έγκειται στο γεγονός ότι απαιτείται η αγορά βιώσιμων αγαθών για τα οποία δεν υπάρχουν σαφή και αξιόπιστα κριτήρια. Προκειμένου να ξεπεραστεί αυτό το πρόβλημα, όλη η σχετική πληροφορία σε συνδυασμό με τα νέα ευρωπαϊκά κριτήρια είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα (www.nachhaltigebeschaffung.at), η οποία θα προβληθεί ως «η πρώτη και αποκλειστικά βιώσιμη ιστοσελίδα». Όταν κάποιος επιθυμεί να προμηθευτεί πράσινα αγαθά, το πρώτο βήμα θα είναι να επισκεφθεί την ιστοσελίδα, η οποία θα λειτουργεί παράλληλα και ως πλατφόρμα ανταλλαγής απόψεων, έργων και αποτελεσμάτων.

Τα βέλτιστα έργα θα παρουσιάζονται ως υποδειγματικά (π.χ. μοντέλο τιμολόγησης για εκτυπώσεις και αντιγραφές αντί της αγοράς εκτυπωτών, συμβάσεις ενεργειακών υπηρεσιών σε δημόσια κτίρια κ.α.), τα οποία θα βραβεύονται ετησίως από επιτροπή εμπειρογνομόνων.

Συχνά το υψηλό αρχικό κόστος αποτελεί εμπόδιο για την προμήθεια αγαθών. Το πρόβλημα αυτό καθώς και τα άλλα προβλήματα προϋπολογισμού θα αντιμετωπίζονται από εξειδικευμένη ομάδα οικονομολόγων. Μια πρόταση είναι η δημιουργία ειδικού προϋπολογισμού για βιώσιμες προμήθειες (π.χ. 10% του συνολικού προϋπολογισμού, εφόσον όμως η ανάλυση του ΣΚΚ αποφανθεί ότι η αγορά αποσβένεται μόνη της μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό ορίζοντα σύμφωνα με τον κύκλο ζωής του αγαθού).

Τα γενικότερα προβλήματα θα συζητηθούν ανά προϊόν σε σχετικές ημερίδες. Στη συνέχεια θα συζητηθούν με την ηγετική ομάδα, η οποία αποτελείται από διάφορα

Υπουργεία, τα επιμελητήρια εμπορίου, γεωργίας, εργασίας, εκπροσώπους δημόσιων αναθετουσών αρχών από τις 9 περιφέρειες της Αυστρίας, εκπρόσωπο του εθνικού τμήματος προμηθειών και της Αυστριακής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων. Τα αποτελέσματα θα παρακολουθούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος σύμφωνα με το σύστημα παρακολούθησης της Ευρωπαϊκής κοινότητας.

Κύριοι Φορείς

Η κεντρική δημόσια αρχή η οποία αρχικά υποστηρίζει τις εθνικές προμήθειες ονομάζεται "BBG – Bundesbeschaffungsgesellschaft" και ιδρύθηκε το 2001 από Υπουργείο Οικονομίας. Κύριος σκοπός της Αρχής είναι η ίδρυση μια κεντρικής πλατφόρμας προμηθειών για τις προμήθειες οι οποίες υλοποιούνται από τις εθνικές αρχές ενώ είναι ανοιχτή για θέματα τα οποία αφορούν τις περιφερειακές και δημοτικές αρχές. Στην πλατφόρμα συμπεριλαμβάνονται περισσότερες από 30 ομάδες προϊόντων, οι οποίες καλύπτουν μεγάλο εύρος αγαθών και υπηρεσιών, τα περισσότερα από τα οποία είναι διαθέσιμα μέσω ηλεκτρονικού καταστήματος.

Οι προμήθειες των περιφερειακών διοικητικών αρχών γίνονται μέσω του νεοσυσταθέντος γραφείου το οποίο εντάσσεται στο Τμήμα Διαχείρισης Κτιρίων και Προμηθειών. Το γραφείο ιδρύθηκε το καλοκαίρι του 2006 ώστε να διασφαλιστούν οι αποδοτικές προμήθειες και η συνεργασία με την εθνική αρχή προμηθειών, BBG. Υπάρχουν πέντε διαφορετικές ομάδες προϊόντων οι οποίες καλύπτουν όλα όσα αφορούν από τη μηχανοργάνωση και Η/Υ, αναλώσιμα γραφείου (π.χ. χαρτί), ηλεκτρικές συσκευές και συσκευές γραφείου ως τα καύσιμα μεταφορών και τη συντήρηση. Το γραφείο προμηθειών διαχειρίστηκε αγορές αξίας 28,35 εκ. ευρώ κατά το έτος 2007. Στο πλαίσιο του έργου ξεκίνησε η διαδικασία της εισαγωγής «πράσινων» κριτηρίων στις διαδικασίες προμηθειών ("Ökoleitfaden"). Η Ένωση Δήμων της Άνω Αυστρίας υποστηρίζει αυτές τις δράσεις.

Οι Δήμοι δραστηριοποιούνται ως αγοραστές αλλά ελέγχονται από το Τμήμα Δημοτικών Υποθέσεων σε ότι αφορά το οικονομικό σκέλος. Αυτό το Τμήμα διευκολύνει την πρόσβαση στο ηλεκτρονικό κατάστημα του Εθνικού Ινστιτούτου Προμηθειών. Η προηγούμενη εμπειρία έχει δείξει ότι οι Δήμοι επιλέγουν τα τοπικά προϊόντα με σκοπό την ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων. «Πράσινα» κριτήρια σπάνια επιλέγονται ως πρότυπα.

Πληροφορίες για πράσινα αγαθά: www.topprodukte.at. Κάποια αυστριακά ενεργειακά και περιβαλλοντικά κέντρα προσφέρουν συμβουλευτικές υπηρεσίες καθώς και έντυπο υλικό.

Η νέα συνεργασία στο πλαίσιο του έργου pro-EE θα ενισχύσει τα πράσινα προϊόντα σε δημοτικό αλλά και περιφερειακό επίπεδο.

Σύμφωνα με τους στόχους του έργου pro-EE, οι διαγωνισμοί που οργανώθηκαν από το Τμήμα Διαχείρισης Κτιρίων και Προμηθειών της Άνω Αυστρίας είναι ανοιχτοί και για Δήμους. Τα πράσινα κριτήρια αποτελούν ουσιαστικό μέρος των διακηρύξεων ενώ οι όροι που αφορούν στους Δήμους ταυτίζονται με αυτούς των περιφερειακών αρχών. Κανόνα αποτελεί η χρήση του ανωτάτου ορίου των 100.000 ευρώ για τις προμήθειες, προκειμένου να αποφεύγονται οι περίπλοκες διαδικασίες, οι οποίες ακολουθούνται για

μεγαλύτερα ποσά σύμφωνα με τον αυστριακό κώδικα δημόσιων προμηθειών ("Bundesvergabegesetz").

Σε περίπτωση όπου τα πράσινα προϊόντα οδηγούν σε επιπλέον οικονομική επιβάρυνση ή το ισοζύγιο ΣΚΚ δεν είναι ικανοποιητικό τότε παρέχονται επιπρόσθετες επιχορηγήσεις στους δήμους. Σχεδόν οι μισοί Δήμοι συμμετέχουν στη «Συμμαχία για το Κλίμα» (Climate Alliance) έχοντας τη δυνατότητα πρόσβασης στην ειδική ενίσχυση των 10.000 ευρώ, η οποία χορηγείται από την Περιφέρεια της Άνω Αυστρίας. Θεωρητικά, όλες οι δράσεις οι οποίες σχετίζονται με το «κλίμα» και δεν έχουν συμπεριληφθεί σε κάποιο άλλο πρόγραμμα υποστηρίζονται μέσω αυτής της ενίσχυσης.

Το έργο pro-EE πηγαίνει ένα βήμα παραπέρα, παίζοντας ενεργό ρόλο στην οργάνωση προμήθειας υπηρεσιών για τους Δήμους και συνεπώς διευκολύνοντας την άσκηση πολιτικής για το κλίμα σε δημοτικό επίπεδο. Επιπλέον ενίσχυση μπορεί να διασφαλιστεί από την περιφερειακή κυβέρνηση προκειμένου να υλοποιηθούν ειδικές δράσεις για όλους τους 444 Δήμους. Το 2007 εφαρμόστηκε μεγαλύτερη φορολογία για το πετρέλαιο εξασφαλίζοντας έτσι 9,5 δις ευρώ ετησίως στην περιφέρεια της Άνω Αυστρίας για μέτρα για την προστασία του κλίματος. Οι πολιτικές και τα μέτρα που σχετίζονται με αυτόν τον προϋπολογισμό κάθε χρόνο μέσω ειδικής διαδικασίας ώστε να δίνεται η δυνατότητα αγοράς πράσινων προϊόντων από τους Δήμους.

Συγκεκριμένες δράσεις σε περιφερειακό επίπεδο.

Οι πρώτοι διαγωνισμοί για πράσινα προϊόντα οργανώθηκαν κατά το 2009 και τα πρώτα φύλλα προϊόντος εκδόθηκαν για stands ποδηλάτων, χριστουγεννιάτικα φωτάκια LED και πρόγραμμα ανταλλαγής ηλεκτρικών συσκευών. (<http://www.klimarettung.at/de/108/>).

Σε κάποιες περιπτώσεις τα μέλη της «Συμμαχίας για το Κλίμα» λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση μέσω προγράμματος ανταλλαγής stands ποδηλάτων και χριστουγεννιάτικων φώτων LED.

Η εμπειρία από την Άνω Αυστρία και προτάσεις

- Τα περιφερειακά ινστιτούτα προμηθειών συχνά επιτυγχάνουν καλύτερους οικονομικούς όρους από τα εθνικά ινστιτούτα, ενώ δεν υπάρχει κανόνας για την χονδρική αγορά.
- Η αποτελεσματικότητα της συνεργασίας των περιφερειακών και εθνικών ινστιτούτων εξαρτάται από το προϊόν και τον όγκο της προμήθειας.
- Η τοπική οικονομία έχει μεγάλη σημασία για τους μικρούς Δήμους, γεγονός που σημαίνει ότι τα κεντρικά όργανα προμηθειών θα πρέπει να οργανώνουν και αποκεντρωμένες λύσεις (π.χ. δίκτυο εμπόρων)
- Τα τοπικά τμήματα προμηθειών δεν έχουν πάντα όλη την πληροφορία που διαθέτουν οι Δήμοι
- Οι τοπικές ομάδες εργασίας για το κλίμα και την ενέργεια καθώς και οι περιφερειακές διοικητικές αρχές αποτελούν τη βάση για την ενίσχυση των πράσινων δημόσιων προμηθειών στους δήμους.

Επιπρόσθετα οι πράσινες προμήθειες υποστηρίζονται και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω της επικοινωνίας της επιτροπής, «Δημόσιες Προμήθειες για ένα Καλύτερο Περιβάλλον» (COM (2008) 400/2).

Εθνικό νομικό πλαίσιο

Στη Γερμανία, σύμφωνα με την ομοσπονδιακή δομή του κράτους, η αρμόδια αρχή για τον έλεγχο της συνεργασίας μεταξύ των Δήμων ορίζεται από το κάθε ομόσπονδο κρατίδιο. Το τελευταίο έχει εγκρίνει και ενσωματώσει τη σχετική νομοθεσία που αφορά σε κοινά έργα και συνεργασίες δίνοντας τη δικαιοδοσία στους Δήμους να ενεργούν από κοινού προκειμένου να οργανώσουν και υλοποιήσουν τις προμήθειες για τις οποίες είναι αρμόδιοι.

Αυτό μπορεί να γίνει είτε επίσημα, αναθέτοντας τη διαδικασία σε έναν οργανισμό κοινής ωφελείας, ή δίνοντας την αρμοδιότητα σε ένα συμμετέχοντα Δήμο να ενεργεί για λογαριασμό των υπολοίπων στο μέλλον, βάσει συμφωνητικού το οποίο θα διέπεται από το δημόσιο ή ιδιωτικό δίκαιο. Συμπερασματικά, οι διαδικασίες μπορούν να υλοποιηθούν είτε μέσω της μεταφοράς της αρμοδιότητας με τη χρήση συμφωνητικού (δημόσιο ή ιδιωτικό) είτε μέσω δημόσιας αρχής.

Επί της αρχής, ο συντονισμός-καθοδήγηση των προμηθειών από τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες είναι ανεξάρτητες, αποτελεί εξισορροπητική ενέργεια για τα μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας που εισάγει η δημόσια αρχή και την προστασία της αγοράς προς όφελος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Με άλλα λόγια, η συνεργασία για τις δημοτικές προμήθειες και η συνεργασία κοινοπραξιών εμπίπτει στο γερμανικό νόμο περί συγκρότησης καρτέλ.

Όταν ένας Δήμος υποβάλλει πρόσκληση για κοινή υποβολή προσφοράς με άλλους Δήμους, αυτό ουσιαστικά αποτελεί συγκρότηση αγοραστικού καρτέλ, γεγονός το οποίο, επί της αρχής, απαγορεύεται από το Άρθρο 1 της πράξης περί χειραγώγησης του ελεύθερου ανταγωνισμού (Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen, GWB, πλήρης επεξήγηση στο: Schindler, S. 2008. Public Electronic Procurement kommunaler Einkaufsgemeinschaften, p.190, 200, 201).

Πρακτικά δεν υφίσταται θέμα περιορισμού του ανταγωνισμού συνεπώς δεν σχηματίζεται σύμπραξη η οποία απαγορεύεται σύμφωνα με το Άρθρο 1 της σχετικής πράξης (πλήρης επεξήγηση Schindler, S. 2008. Public Electronic Procurement kommunaler Einkaufsgemeinschaften, p. 208). Ωστόσο, κάθε φορά θα πρέπει να εξετάζεται αν υφίσταται χειραγώγηση της αγοράς. Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να ελέγχεται το μερίδιο αγοράς κάθε αγοραστικού σχηματισμού το οποίο, σύμφωνα με την εγκύκλιο (13.3.2007) περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) του Γερμανικού Ομοσπονδιακού Γραφείου κατά των Καρτέλ, έχει οριστεί σε 15% (λεπτ. Schindler, S. 2008. Public Electronic Procurement kommunaler Einkaufsgemeinschaften, p.211 ff., 220).

Ένα επιπρόσθετο πρόβλημα της συνεργασίας των Δήμων στη Γερμανία απορρέει από το Άρθρο 99 παρ. 1 πρόταση 2 της προαναφερθείσας πράξης. Εκείνοι που προασπίζονται τα συμφέροντα δήμων και κοινοτήτων υποστηρίζουν ότι η άμεση συνεργασία μεταξύ Δήμων αποτελεί διαρθρωτική αλλαγή και εκχώρηση της δικαιοδοσίας για τις διαδικασίες προμηθειών συνεπώς δεν αποτελεί προμήθεια προς την εξωτερική αγορά.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο αποφάνθηκε υπέρ της ισχύος των προαναφερθέντων στις 09.06.2009 (<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:180:0002:0003:EN:PDF>). Ωστόσο, η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί εν λευκώ για την προμήθεια ενός Δήμου (π.χ.: παροχή ηλεκτρικής ενέργειας για τα διοικητικά κτίρια ενός Δήμου από τη δημοτική υπηρεσία ενός άλλου Δήμου χωρίς να προηγηθεί πρόσκληση υποβολής προσφορών).

Από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου προκύπτει, όχι άμεσα, αλλά τουλάχιστον εμμέσως, ότι συνεργασίες χωρίς τη διεξαγωγή διαγωνισμού βάσει δημοσίου δικαίου αποτελούν «περιορισμένες περιφερειακές συνεργασίες» αντίστοιχες με τις δημοτικές επιχειρήσεις κοινής ωφελείας. Μια συνεργασία χωρίς την ύπαρξη διαγωνισμού θα είναι πιθανότατα μη εφικτή από εδώ και στο εξής. (Norbert Portz, 09.06.2009. www.dstgb-vis.de/home/rechtsprechung/dstgb_begruesst_eugh_entscheidung_kein_vergaberecht_bei_interkommunalen_kooperationen/index.html)

Παραδείγματα

Παρατίθενται παραδείγματα διαφορετικών προσεγγίσεων (στις διαδικασίες) και προϊόντων στη Γερμανία:

- Κρατίδιο της Ρηνανίας-Παλατινάτο
- Περιφέρεια της ευρύτερης Στουτγάρδης.
- Κοινότητα δημοτικού εμπορίου και απόδοσης (Kommunale Wirtschafts- und Leistungsgesellschaft - KWL) ως “θυγατρική της ένωσης πόλεων & Δήμων της Κάτω Σαξονίας, NSGB”.

Συγκεκριμένες Δράσεις

Ρηνανία-Παλατινάτο

Το 2010, το ομόσπονδο κρατίδιο της Ρηνανίας-Παλατινάτο παρουσίασε πρόσκληση υποβολής προτάσεων για προϊόντα πληροφορικής στην οποία μπορούσαν να συμμετάσχουν Δήμοι. Τα κριτήρια τα οποία μεταξύ άλλων είχαν συμπεριληφθεί ήταν: κατανάλωση πόρων κατά τη διαδικασία παραγωγής, ενεργειακή αποδοτικότητα της εταιρείας, διάθεση μετά το τέλος κύκλου ζωής και κοινωνική διάσταση.

www.mainz.de/C1256D6E003D3E93/files/20100316_Werle.pdf/%24FILE/20100316_Werle.pdf

Ευρύτερη περιοχή Στουτγάρδης (Verband Region Stuttgart)

Βασικό στόχο της συνεργασίας αποτέλεσε η πραγματοποίηση ομαδοποιημένων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων για την προμήθεια αναλωσίμων γραφείου, εξοπλισμού πληροφορικής και χαρτιού. Η δράση υλοποιήθηκε στο πλαίσιο έργου, το οποίο ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2002 και είχε ως αντικείμενο την κοινή πρόσκληση και προμήθεια για τις πόλεις και Δήμους της περιοχής της ευρύτερης Στουτγάρδης.

Τον Ιούνιο του 2009, ανακοινώθηκε η 4η πανευρωπαϊκή πρόσκληση για την προμήθεια αναλωσίμων γραφείου και εξοπλισμού IT, στην οποία συμμετείχαν οι πόλεις και οι Δήμοι του Böblingen, Esslingen a. N., Gäufelden, Herrenberg, Kornwestheim, Leonberg, Ludwigsburg, Remseck, Sindelfingen, Vaihingen a. d. Enz, Weil im Schönbuch, das Landratsamt Göppingen, οι διοικητικές υπηρεσίες Ludwigsburg, το κέντρο κατάρτισης και εκπαίδευσης ενηλίκων του Böblingen-Sindelfingen, καθώς επίσης το Wirtschaftsförderung Region Stuttgart GmbH (WRS) και η περιφέρεια της ευρύτερης Στουτγάρδης. Ο λόγος τιμής/επίδοσης (ή απόδοσης), για όλους όσους συμμετείχαν στην πρόσκληση, βελτιώθηκε από 3 έως 30 τοις εκατό, λαμβάνοντας υπόψη τον κατάλογο των προϊόντων και τις διαδικασίες προμήθειας της πρώτης πρόσκλησης.

Θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ειδικά οι μικρότερες διοικητικές αρχές, με αυτόν τον τρόπο, έχουν πρόσβαση στο μερίδιο των μεγάλων πελατών μέσω της συνεργασίας με άλλες διοικητικές αρχές, επιτυγχάνοντας καλύτερες τιμές ως αποτέλεσμα του μεγαλύτερου όγκου παραγγελιών.

Περισσότερες πληροφορίες: <http://www.region-stuttgart.org/vrs/main.jsp?navid=65>

Κοινότητα δημοτικού εμπορίου και απόδοσης

(Kommunale Wirtschafts- und Leistungsgesellschaft -KWL) της Ένωσης Πόλεων και Δήμων της Κάτω Σαξονίας (Niedersächsischen Städte und Gemeindebund, NSGB).

Η εμπειρία της KWL σε θέματα Κοινών Προμηθειών είναι πολύχρονη. Ήδη από το 1996 η NSGB, της οποίας μέλη είναι μικροί Δήμοι της επαρχίας, αναγνώρισε την ανάγκη για συνεργασία των Δήμων προκειμένου επιτευχθούν καλύτερες τιμές και συμφωνίες για την παροχή υπηρεσιών στους τομείς της ενέργειας, υλικών πυρόσβεσης και πυροπροστασίας, τηλεφωνίας και διαδικτύου.

Περισσότερες Πληροφορίες (μόνο στη γερμανική):
http://www.kommunaleinkauf.de/kwl_aktuell/index.php

Πληροφορίες για πράσινα προϊόντα στη Γερμανία και Πράσινες Δημόσιες προμήθειες
www.umweltbundesamt.de/produkte/beschaffung

Κοινές πράσινες δημόσιες προμήθειες - Ελλάδα

Συνθήκες Εθνικού πλαισίου

Η ομάδα εργασίας του pro-EE από το ΚΑΠΕ, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης σε θέματα ενεργειακής πολιτικής, συμμετείχε στη διαμόρφωση μια νέας Υπουργικής Απόφασης, η οποία έχει τεθεί σε ισχύ από την 17η Ιουνίου 2008. Η συγκεκριμένη Κοινή Υπουργική Απόφαση [ΚΥΑ] αντιμετωπίζει για πρώτη φορά θέματα εξοικονόμησης ενέργειας στο δημόσιο τομέα σε σχέση με την αγορά προϊόντων που καταναλώνουν ενέργεια καθώς και τη διαχείριση/συντήρηση των δημόσιων κτιρίων. Στη συγκεκριμένη ΚΥΑ καθορίζονται ενεργειακά πρότυπα για ηλεκτρικό εξοπλισμό και εξοπλισμό γραφείου με βάση έναν αριθμό ελάχιστων ενεργειακών κριτηρίων. Αυτά τα πρότυπα είχαν ως στόχο τη διαμόρφωση ενός νέου νόμου για τις προμήθειες του

δημόσιου τομέα ο οποίος θα εισάγει κριτήρια ανάθεσης ως προς την ενεργειακή αποδοτικότητα.

Μέσω παλαιότερων συνεργασιών και δράσεων με Δήμους, το δίκτυο «ΟΤΑ21» και τη ΤΕΔΚΝΑ, το ΚΑΠΕ εδραίωσε μια σημαντική συνεργασία. Το πρώτο επίτευγμα ήταν η συνδιοργάνωση της εκδήλωσης «Ενεργειακή Αποδοτικότητα & Αριστεία στην Τοπική Αυτοδιοίκηση», η οποία φιλοξενήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου της Νέας Ιωνίας.

Η φάση της αναγνώρισης των πλέον κατάλληλων κατηγοριών προϊόντων για τη διεξαγωγή κοινής προμήθειας κατέληξε, βασιζόμενη σε μια πληθώρα παραμέτρων (καθεστώς ιδιοκτησίας, τεχνολογικές εξελίξεις, βαθμός ενδιαφέροντος, κλιματικοί παράγοντες και κοινωνικά κριτήρια), στην επιλογή των προϊόντων φωτισμού και του εξοπλισμού γραφείου για όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Ωστόσο, ανάλογα με τους εκάστοτε στόχους στην Ελλάδα, είναι δυνατόν να εξεταστούν και άλλες κατηγορίες προϊόντων ειδικής σημασίας για τον Ελληνικό δημόσιο τομέα (θερμικά ηλιακά συστήματα, ηλεκτρικά μοτοποδήλατα, συστήματα φωτισμού με ΑΠΕ).

Μια επίσημη επιστολή συνοδευόμενη από ενημερωτικό υλικό στάλθηκε σε έντεκα ΟΤΑ-μέλη του Δικτύου Αειφόρων Νήσων του Αιγαίου (ΔΑΦΝΗ) και του «Συμφώνου των Δημάρχων»: Δήμος Ιητών, Δήμος Κέας, Δήμος Κορθίου, Δήμος Λειψών, Δήμος Μήλου, Δήμος Μούδρου, Δήμος Νισύρου, Κοινότητα Οίας, Δήμος Ποσειδωνίας, Δήμος Σκύρου, Δήμος Ύδρας. Οι συγκεκριμένοι ΟΤΑ είναι νησιωτικοί Δήμοι/Κοινότητες και αποτελούν μέλη του δικτύου ΔΑΦΝΗ. Επιπλέον, έχουν συνυπογράψει το «Σύμφωνο των Δημάρχων» και έχουν κοινά χαρακτηριστικά και ανάγκες. Αποτελούν ιδανικούς δυνητικούς συμμετέχοντες του έργου pro-EE μιας και βρίσκονται σε αυτόνομες περιοχές, οι οποίες δεν είναι συνδεδεμένες στο ηπειρωτικό διασυνδεδεμένο ηλεκτρικό δίκτυο, έχουν δεσμευτεί να επιτύχουν συγκεκριμένους στόχους μέσω του «Συμφώνου των Δημάρχων» και επιπλέον είναι γεγονός ότι οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας που λειτουργούν στα νησιά εκπέμπουν μεγάλες ποσότητες CO₂.

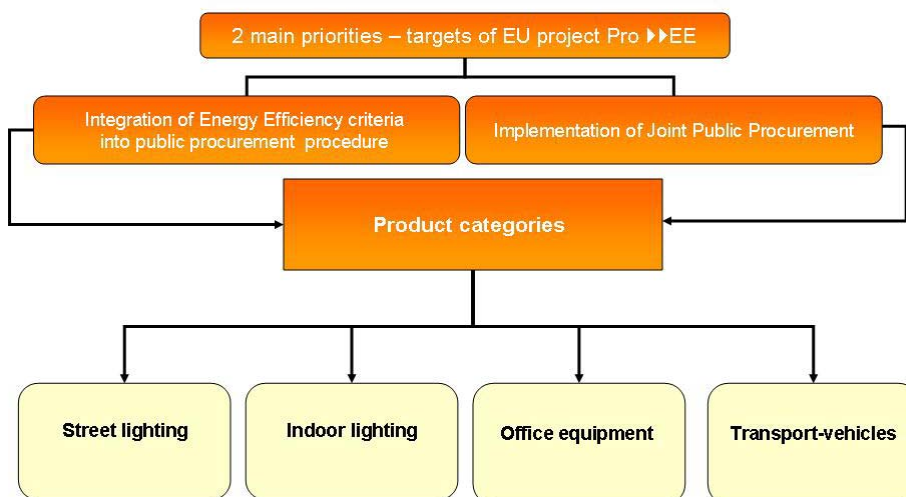
Συγκεκριμένες Δράσεις

Ο Δήμος Αμαρουσίου

Ο δήμος Αμαρουσίου, εταίρος του έργου pro-EE, ανέλαβε και σχεδίασε την ανάπτυξη ενός τοπικού σχεδίου δράσης για την ενέργεια. Με τη βοήθεια μιας προσαρμοσμένης έκδοσης του εργαλείου « Energy Efficiency Scan» (εργαλείο το οποίο αποτυπώνει και αναλύει όλα τα πεδία δραστηριοτήτων που σχετίζονται με ενεργειακή αποδοτικότητα), ο Δήμος Αμαρουσίου ανέλαβε την ενεργειακή «σάρωση» του Δήμου και κατέστρωσε ένα σχέδιο δράσης. Η ενεργειακή «σάρωση» αποτελεί το πρώτο βήμα για το στήσιμο του σχεδίου δράσης και αφορά στην αξιολόγηση των προϋπάρχουσων δραστηριοτήτων όσον αφορά την ενεργειακή τους αποδοτικότητα. Το Γραφείο Αξιοποίησης Ευρωπαϊκών και Εθνικών Πόρων του Δήμου Αμαρουσίου είναι απευθείας εμπλεκόμενο με την διαχείριση του έργου pro-EE και ήταν υπεύθυνο για τη διάδοση σχετικού ενημερωτικού υλικού μέσω e-mail σε κάθε δημοτικό τμήμα. Στη συνέχεια, οργανώθηκαν διμερείς συναντήσεις μεταξύ του Γραφείου Ευρωπαϊκών και Εθνικών Πόρων και των σχετικών τμημάτων: του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Οργανισμού Σχεδιασμού και Ποιότητας Ζωής, του Ενιαίου Τμήματος Προμηθειών και του Γραφείου Μεταφορών.

Στο πλαίσιο των δράσεων για την ενσωμάτωση κριτηρίων ενεργειακής αποδοτικότητας στις δημόσιες προμήθειες, ο δήμος Αμαρουσίου προέβη στην αντικατάσταση 2500 φωτιστικών σωμάτων το 2009. Τα παλιά φωτιστικά σώματα χρησιμοποιούσαν λαμπτήρες υψηλής πίεσης υδραργύρου, ενώ τα νέα λειτουργούν με λαμπτήρες μετάλλων αλογονιδίων. Η αντικατάσταση επέφερε εξοικονόμηση ενέργειας που εκτιμάται στο 40%.

Προκειμένου να εφαρμοστούν επιτυχώς οι δράσεις του pro-EE, προσδιορίστηκε μια προσέγγιση η οποία διαχωρίζει τους στόχους σε δύο διακριτές προτεραιότητες, όπως περιγράφεται στο Σχήμα 1.

Σχήμα 1

Επιπλέον δημιουργήθηκε ένα φυλλάδιο το οποίο περιγράφει τη μεθοδολογία και διαδικασία για τη διεξαγωγή κοινής προμήθειας στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με ένα διάγραμμα που αναπαριστά τις προτεινόμενες δράσεις.

ΣΔΕΑ σχετικά με τον τριτογενή/δημόσιο τομέα

Ο δημόσιος τομέας μπορεί να έχει υποδειγματικό ρόλο για την εφαρμογή μέτρων με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, όπως αναφέρεται στην Οδηγία 2006/32/ΕΚ. Για να επιτευχθεί αυτό, προτάθηκε η εφαρμογή τεχνολογιών ενεργειακής αποδοτικότητας και συστημάτων ΑΠΕ. Απαραίτητη κρίνεται, επίσης, η χρήση κριτηρίων ενεργειακής αποδοτικότητας σε διαγωνισμούς για δημόσιες προμήθειες. Σε αυτό το πλαίσιο, ενθαρρύνονται οι κοινές δημόσιες προμήθειες, ενώ θα ήταν εφικτή και η ίδρυση ενός κεντρικού γραφείου για δημόσιες προμήθειες, εξετάζοντας τρόπους εφαρμογής των μέτρων για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, όπως αυτά αναφέρονται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για Ενεργειακή Αποδοτικότητα (ΣΔΕΑ). Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τα κύρια σημεία ενός από τα μέτρα αναφορικά με το δημόσιο τομέα.

Τίτλος Μέτρου ΔΜ1.	Υποχρεωτική εγκατάσταση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων για την κάλυψη ζεστού νερού χρήσης
Κατηγορία	• Θεσμικό • Υποδειγματικός ρόλος του δημόσιου τομέα
Περιοχή Εφαρμογής	Εθνικό Επίπεδο
Ομάδα Στόχευσης	• Υφιστάμενα και νέα κτίρια άνω των 1000 m² • Ιδιωτικά κτίρια τα οποία μισθώνονται από δημόσιους φορείς
Στοχευμένη Δράση ΒΕΑ	• Νομοθετική ρύθμιση για την υποχρεωτική ενσωμάτωση κεντρικών ΘΗΣ για την κάλυψη ζεστού νερού χρήσης σε κτίρια του δημόσιου τομέα, ενδεικτικά όπως: ο Νοσοκομεία ο Αθλητικά κέντρα ο Κοινοφελή ιδρύματα και όποιες άλλες χρήσεις κτιρίων χρήζουν αυξημένης κατανάλωσης ζεστού νερού χρήσης (ΖΝΧ) • Έλεγχος ποιότητας εγκατάστασης και απόδοσης συστήματος από διαπιστευμένο φορέα
Αποτελεσματικότητα	Η χρήση κεντρικών ΘΗΣ υποκαθιστά κατά 50% - 100% τα συμβατικά καύσιμα και τον ηλεκτρισμό ανάλογα με τα κλιματολογικά δεδομένα της κάθε περιοχής, το προς κάλυψη φορτίο και τη θέση του κτιρίου
Αναμενόμενη Ετήσια Εξοικονόμηση Ενέργειας το 2010 και 2016	• Η αναμενόμενη εξοικονόμηση ενέργειας θα είναι: 2010: 2 GWh 2016: 50 GWh • Συνολικό κόστος υλοποίησης 100 εκ. €
Υφιστάμενη Κατάσταση Εφαρμογής και Ακριβές Χρονοδιάγραμμα	Σταδιακή εφαρμογή: 2009 μέχρι τέλος 2012: σε κτίρια άνω των 1000 m ² 2014: σε κτίρια άνω των 500 m ² 2016: σε όλα τα κτίρια

Εμπειρία στην Ελλάδα και συστάσεις

Κατά την αξιολόγηση των δυνατοτήτων για πραγματοποίηση των στόχων του έργου στους ελληνικούς ΟΤΑ, εντοπίστηκε ένα μάλλον σημαντικό εμπόδιο: η έλλειψη μιας κεντρικής υπηρεσίας προμηθειών για Δήμους που ανήκουν στην ίδια νομαρχία. Η συγκεκριμένη έλλειψη μπορεί να επιφέρει περαιτέρω προβλήματα, όπως αύξηση της γραφειοκρατίας σε θέματα διεξαγωγής κοινών προμηθειών, ανάγκη για μεμονωμένη διαχείριση των προμηθειών από κάθε ΟΤΑ καθώς και επιπλοκή των νομικών και διοικητικών θεμάτων και διαδικασιών.

Μια σημαντική παράμετρος που συνδέεται άμεσα με τις διοικητικές ιδιαιτερότητες των ΟΤΑ είναι η διαφορετική κατανομή των αρμοδιοτήτων σχετικά με προμήθειες. Για παράδειγμα σε ορισμένους ΟΤΑ το Τμήμα Προμηθειών υπάγεται στο Δήμο, ενώ σε άλλους έχει παραχωρηθεί σε δημοτικές αναπτυξιακές εταιρείες.

Ένα από τα σημαντικότερα εμπόδια που πρέπει να ξεπεραστούν είναι η γενική απροθυμία των ΟΤΑ να συμμετάσχουν σε κοινή ΠΔΠ, γεγονός που εξηγείται μερικώς από τους δεσμούς τους με την τοπική κοινωνία και τους τοπικούς προμηθευτές.

Στις μελλοντικές δράσεις για διεξαγωγή κοινών προμηθειών, θα δοθεί έμφαση στην ενσωμάτωση κριτηρίων ενεργειακής αποδοτικότητας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, πρέπει να προηγηθούν συγκεκριμένες δράσεις:

1. Δημιουργία ενός συγκεκριμένου δικτύου ΟΤΑ, οι οποίοι θα ενδιαφέρονται και θα στοχεύουν στην ενσωμάτωση χαρακτηριστικών ενεργειακής αποδοτικότητας στις διαδικασίες προμηθειών τους.
2. Διερεύνηση και επίλυση οποιωνδήποτε ανοιχτών νομικών θεμάτων σχετικών με κοινές δημόσιες προμήθειες μεταξύ ΟΤΑ και δημοτικών αναπτυξιακών εταιρειών. Καθορισμός του προτεινόμενου πλαισίου κοινών ΠΔΠ σε σχέση με τη φύση των συμμετεχόντων φορέων.
3. Συμφωνία σε κοινά κριτήρια για συγκεκριμένα προϊόντα μεταξύ των ΟΤΑ που ανήκουν στο δίκτυο.
4. Οργάνωση μιας κοινής προμήθειας επιλεγμένων προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της επανεξέτασης και περαιτέρω ανάπτυξης της διακήρυξης, με βάση το ήδη ολοκληρωμένο μοντέλο διακήρυξης για κοινές δημόσιες προμήθειες.

Κοινές πράσινες δημόσιες προμήθειες – Ιταλία

Η προσέγγιση του Δήμου της Ferrara για το pro-EE

Συνθήκες Εθνικού Πλαισίου

Η ένταξη των ΠΔΠ στην Ιταλική νομοθεσία μπορεί να τοποθετηθεί το 2003 όταν τέθηκε σε ισχύ η Υπουργική Απόφαση 203 (Decreto Ministeriale n°203/03) σύμφωνα με την οποία οποιαδήποτε δημόσια αρχή όφειλε να επενδύσει τουλάχιστον 30% των συνολικών προμηθειών της σε προϊόντα που προέρχονται από ανακυκλωμένα υλικά, κάθε έτος και για κάθε κατηγορία προϊόντων. Αυτό ήταν και το πρώτο βήμα για την ένταξη της έννοιας των πράσινων προϊόντων και υπηρεσιών στο νομοθετικό πλαίσιο της Ιταλίας, παρόλο που μέχρι στιγμής αφορούσε μόνο την ανακύκλωση. Το συγκεκριμένο Νόμο ακολούθησε μια σειρά νόμων εφαρμογής, οι οποίοι ήταν οργανωμένοι ανά υλικό (π.χ. χαρτί, ξύλο, πλαστικό, κλπ) τα οποία περιγράφονται λεπτομερώς με αναφορές στη συμμόρφωσή τους με διεθνή πρότυπα, στην επάρκειά τους σχετικά με το κόστος και συνοδευόμενα από μια καταγραφή των δικαιολογητικών που απαιτούνται προκειμένου να αποδεικνύεται η προέλευση τους από ανακυκλωμένα υλικά και η καταχώρησή τους σε επίσημο μητρώο ανακύκλωσης.

Ένας πιο πρόσφατος Νόμος υποβοήθησε έμμεσα τις ΠΔΠ μέσω της εφαρμογής περιβαλλοντικών κριτηρίων τα οποία είναι αυστηρότερα από τα Ευρωπαϊκά όρια, στους διαγωνισμούς της Δημόσιας Διοίκησης. Συγκεκριμένα, αναφερόμαστε στο νέο Ιταλικό Νόμο για Δημόσιους Διαγωνισμούς (Decreto Legislativo n°163/2006), ο οποίος ενσωματώνει τις αρχές των Ευρωπαϊκών Οδηγιών 2004/17/EC και 2004/18/EC. Το κύριο στοιχείο καινοτομίας της συγκεκριμένης Απόφασης είναι η άμεση αναφορά στο περιβάλλον, ως ένα από τα πιθανά κριτήρια κατά την αξιολόγηση των προσφορών ενός διαγωνισμού. Στην πραγματικότητα, αναφέρεται ξεκάθαρα, ότι η αρχή της οικονομίας μπορεί να εξαρτηθεί από κριτήρια αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος, την υγεία και την αειφόρο ανάπτυξη (άρθρο 2, παράγραφος 2). Ειδικότερα, ο συγκεκριμένος νόμος δίνει στις αρχές δημόσιας διοίκησης τη δυνατότητα να αντικαταστήσουν τον παραδοσιακό τρόπο αξιολόγησης προσφορών, ο οποίος βασίζεται στη χαμηλότερη προσφερόμενη τιμή (άρθρο 82), με την αξιολόγηση προσφορών βάσει της οικονομικά ευνοϊκότερης προσφοράς (άρθρο 83). Η τελευταία μπορεί να περιλαμβάνει

περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναφέρονται στη μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης και το περιορισμό της χρήσης φυσικών πόρων. Πρόσφατα, τέθηκε σε ισχύ το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για ΠΔΠ, το οποίο έχει ως στόχο την αφύπνιση των δημόσιων αρχών αλλά και άλλων προμηθευτών ώστε να προτιμούν πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες με συγκεκριμένα ελάχιστα κριτήρια, προκειμένου να περιοριστούν οι αρνητικές συνέπειες για το περιβάλλον. Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει ένα μεγάλο εύρος προϊόντων και υπηρεσιών, όπως έπιπλα, δομικά υλικά, διαχείριση αποβλήτων, ενεργειακές συσκευές, προϊόντα πληροφορικής, είδη γραφικής ύλης, κλπ. Στο κυρίως μέρος του Σχεδίου τονίζεται η σημασία του ρόλου της Δημόσιας Διοίκησης στην ώθηση της αγοράς προς ΠΔΠ, με στόχο την εκλογίκευση των δημόσιων προμηθειών. Αυτό συντελείται λαμβάνοντας υπόψη μια νέα προσέγγιση που αφορά στο συνολικό κόστος του κύκλου ζωής ενός προϊόντος, συνυπολογίζοντας περιβαλλοντικές επιδόσεις, αλλά ακόμα και παραμέτρους οικολογικής καινοτομίας.

Εν τω μεταξύ, νέοι νόμοι θεσπίστηκαν σε πολλές περιοχές υπογραμμίζοντας τη σημασία ενσωμάτωσης βιώσιμων κριτηρίων στις προμήθειες των Αρχών Δημόσιας Διοίκησης.

Όσον αφορά την Περιφέρεια της Emilia-Romagna, ο περιφερειακός νόμος n°28/2009 δηλώνει ότι όλοι οι ΟΤΑ, με ελάχιστο πληθυσμό τους 5.000 κατοίκους, πρέπει να καταστρώσουν ένα Σχέδιο Δράσης για ΠΔΠ, το οποίο θα προβλέπει την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών κριτηρίων στις διακηρύξεις των διαγωνισμών καθώς και άλλους τρόπους για την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών. Τα κριτήρια αφορούν στον περιορισμό της χρήσης φυσικών πόρων, την εφαρμογή τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη μείωση παραγωγής αποβλήτων, τον περιορισμό ρυπογόνων εκπομπών, και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων.

Το προαναφερθέν νομοθετικό πλαίσιο αναπαριστά τη βασική θεμελίωση της μεθοδολογίας του pro-EE που διεξάχθηκε από τη Local A21, το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Τμήμα Πληροφορικών Συστημάτων του Δήμου της Ferrara.

Ορισμένες Δράσεις

Ο Δήμος της Ferrara, ο οποίος διαδραματίζει το ρόλο του Δήμου-Μέντορα για την Ιταλία στο έργο pro-EE, ήταν ένας από τους πρώτους ΟΤΑ της Ιταλίας που εφάρμοσε βιώσιμες δράσεις με μια συμμετοχική προσέγγιση της μορφής “bottom up”, η οποία προήλθε από τις αρχές της Agenda21. Αυτό ήταν επακόλουθο της Διακήρυξης του Rio το 1992, η οποία πραγματευόταν τοπικές δράσεις αναφορικά με περιβαλλοντικά θέματα (π.χ. σχέδιο για βιώσιμες μεταφορές, οικονομική ανάπτυξη, διαχείριση αποβλήτων και σχέδιο δράσης ενεργειακής αποδοτικότητας). Ως αποτέλεσμα, από το 1994, ο Δήμος της Ferrara διατηρεί ένα εθελοντικό ειδικό Εγχειρίδιο για Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες σχετικά με διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων: οργανικά τρόφιμα, ανακυκλωμένο χαρτί, εκτυπωτές χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης και ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Επιπλέον, η εμπλοκή ολόκληρης της διοίκησης στο Περιβαλλοντικό Σύστημα Διαχείρισης (ISO 14001) συνέβαλλε στην ενίσχυση του συνυπολογισμού των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την εύρεση τρόπου να αποφευχθούν αυτές μέσω της συνεχούς βελτίωσης.

Ο Δήμος της Ferrara επικεντρώθηκε στην επιλογή μιας κατηγορίας προϊόντων, η οποία δεν είχε συμπεριληφθεί στο Εγχειρίδιο ΠΔΠ, και στη χρήση ενός νέου εργαλείου προμηθειών το οποίο θα μπορούσε να ωθήσει την αγορά προς περισσότερο ενεργειακά αποδοτικά προϊόντα και υπηρεσίες. Η Local A21 ενέπλεξε το Δημοτικό Τμήμα

Συστημάτων Πληροφορικής αναθέτοντάς τους να προμηθευτούν προϊόντα πληροφορικής (ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εκτυπωτές, scanners, κλπ) για όλο το Δήμο. Προκειμένου να διεξαχθεί ένας καινοτόμος διαγωνισμός με κριτήρια αυστηρότερα των Ευρωπαϊκών ορίων, η Local A21 επικεντρώθηκε στην Ηλεκτρονική Αγορά για τη Δημόσια Διοίκηση (MEPA - Mercato Elettronico per la Pubblica Amministrazione) η οποία αποτελεί μια ψηφιακή αγορά, όπου επιλεγμένοι προμηθευτές παρουσιάζουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους στις Αρχές Δημόσιας Διοίκησης. Οι τελευταίες μπορούν να αγοράσουν είτε με Απευθείας Ανάθεση, επιλέγοντας προϊόντα τα οποία είναι καταχωρημένα στην πλατφόρμα, είτε με Διαδικασία Ζήτησης Προσφορών, η οποία διεξάγεται από ένα μόνο ΟΤΑ και απευθύνεται σε έναν ή περισσότερους προμηθευτές.

Η Local A21 επικοινωνήσε με την CONSIP, μια δημόσια εταιρεία που ιδρύθηκε το 1997 από το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών της Ιταλίας. Η εταιρεία αυτή εφαρμόζει σε εθνικό επίπεδο ένα πρόγραμμα για την εκλογίκευση των δημόσιων δαπανών σε αγαθά και υπηρεσίες, μέσω της χρήσης συστημάτων πληροφορικής και καινοτόμων εργαλείων, όπως η Ηλεκτρονική Αγορά MEPA.

Η Local A21 και το Δημοτικό Τμήμα Συστημάτων Πληροφορικής συμφώνησαν στα ελάχιστα κριτήρια, τα οποία έχουν καθοριστεί σε εθνικό επίπεδο από την CONSIP για προϊόντα πληροφορικής, με ιδιαίτερη έμφαση στους φορητούς υπολογιστές. Σύμφωνα με το νέο Εθνικό Σχέδιο για ΠΔΠ, αν τηρούνται τα ελάχιστα κριτήρια στο διαγωνισμό, τότε η προμήθεια μπορεί να θεωρηθεί «πράσινη». Τα κριτήρια αφορούν κυρίως:

- Ενεργειακή κατανάλωση που να συμβαδίζει με τη τελευταία έκδοση της Energy Star (π.χ. Energy Star 5.5), της Nordic Swan ή κάποιας ισότιμης σήμανσης
- Μείωση του θορύβου σύμφωνα με τις απαιτήσεις των προτύπων ISO 7779 και ISO 9296 ή ισότιμων
- Μπαταρίες μακράς διάρκειας σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/66/EC•
- Οθόνες LCD με μέγιστη περιεκτικότητα σε υδράργυρο τα 3mg με προτίμηση σε σήμανση Ecolabel, Nordic Swan ή ισότιμη.energy consumption requiring the last version of Energy Star (e.g.: Energy Star 5.5) Nordic Swan or equivalent;

Επιπρόσθετα, η Local A21, μαζί με το Δημοτικό Τμήμα Συστημάτων Πληροφορικής, έδωσαν ιδιαίτερη προσοχή στη βέλτιστη σχέση κόστους-οφέλους κατά την εκτίμηση της βέλτιστης τιμής των προϊόντων έτσι ώστε να μπορέσουν να καθορίσουν στο διαγωνισμό τη μέγιστη τιμή που μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Η Local A21 σε συνεργασία με το Δημοτικό Τμήμα Συστημάτων Πληροφορικής καθόρισε τις Προδιαγραφές του Διαγωνισμού περιγράφοντας τα προϊόντα και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους. Στη συνέχεια τις ενσωμάτωσε στις Τεχνικές Προδιαγραφές οι οποίες εισάγουν και αξιολογούν περαιτέρω περιβαλλοντικά κριτήρια με αναφορές σε συγκεκριμένες οικολογικές σημάνσεις, στις ενημερωμένες εκδόσεις τους ή ισότιμες, έτσι ώστε να τηρούνται οι αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η Local A21 και το Δημοτικό Τμήμα Συστημάτων Πληροφορικής αποφάσισαν να ξεκινήσουν ελέγχοντας ενεργειακά αποδοτικές προμήθειες σε τοπικό επίπεδο με σκοπό να επηρεάσουν ένα ευρύτερο αριθμό ΟΤΑ της Ιταλίας, ώστε να συμμετάσχουν σε μελλοντικές Διαδικασίες Προμηθειών με Υποβολή Προσφορών.

Η χρήση μιας Ηλεκτρονικής Αγοράς

Η μεθοδολογία που υιοθετήθηκε για την προμήθεια προϊόντων πληροφορικής και που υποστηρίχθηκε από τη Local A21 του Δήμου της Ferrara είχε δύο στόχους:

- Να ενημερώσει σχετικά με τα οφέλη που προκύπτουν από την αγορά αποδοτικότερων πράσινων προϊόντων πληροφορικής μέσα και έξω από τους ΟΤΑ, χωρίς κάποια σημαντική αύξηση του κόστους των προϊόντων
- Να αποτελέσει καλό παράδειγμα το οποίο μπορεί να εμπνεύσει και άλλους ΟΤΑ.

Η Local A21, σε συμφωνία με το Τμήμα Περιβάλλοντος, τον Περιβαλλοντικό Σύμβουλο και το Δημοτικό Τμήμα Συστημάτων Πληροφορικής, αποφάσισε να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικές διαδικασίες προμηθειών, ως εργαλείο για την ανάθεση της αγοράς τέτοιων προϊόντων.

Οι ηλεκτρονικές διαδικασίες προμηθειών μπορούν να οριστούν ως το σώμα των τεχνολογιών, διαδικασιών, δράσεων και οργανωτικών δομών που επιτρέπουν μια διαδικτυακή επιλογή και προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών χάρη στην εξέλιξη των διαδικτυακών υπηρεσιών και της χρήσης Ηλεκτρονικών Αγορών.

Η Ηλεκτρονική Αγορά για τη Δημόσια Διοίκηση διαφέρει από έναν παραδοσιακό διαγωνισμό σε αρκετούς τομείς:

- Πρόκειται για μια πλατφόρμα ηλεκτρονικών διαδικασιών προμηθειών, που επιτρέπουν στις προμήθειες να παραμένουν κάτω από τα όρια της Επιτροπής.
- Είναι μια επιλεκτική αγορά όπου εξουσιοδοτημένοι και εξειδικευμένοι προμηθευτές (ορισμένοι είναι αναγνωρισμένοι ήδη ως «πράσινοι») προσφέρουν τα αγαθά τους και τις υπηρεσίες τους άμεσα στο διαδίκτυο. Ταυτόχρονα, τα καταχωρημένα τμήματα προμηθειών (ΟΤΑ) συμβουλευόταν τους καταλόγους της και έχουν τη δυνατότητα να κάνουν μια απευθείας ανάθεση ή να ζητήσουν προσφορές.
- Αποτελεί ένα εξειδικευμένο εργαλείο της αγοράς που προορίζεται αποκλειστικά για τις ανάγκες των ΟΤΑ (αγοραστές) και των εταιρειών (προμηθευτές)
- Βασίζεται σε ένα κατάλογο προϊόντων και υπηρεσιών τα οποία έχουν πιστοποιηθεί μετά από συγκεκριμένη διαδικασία πιστοποίησης που επιμελήθηκε η CONSIP
- Αποφεύγει τη χρήση χαρτιού και επιτυγχάνει εξοικονόμηση ενέργειας συνεισφέροντας στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή (COM 2007/803). Σύμφωνα με μια πρόσφατη ανάλυση που διεξάχθηκε από το CNIPA (Centro Nazionale per Informatica nella Pubblica Amministrazione - Italian Authority on IT), ένα τρισέλιδο έγγραφο κοστίζει 20€ ετησίως σε κάθε ΟΤΑ της Ιταλίας.
- Αποτελεί ένα δυναμικό και ασφαλές εργαλείο στο οποίο είναι καταχωρημένα προϊόντα και υπηρεσίες με πρότυπη μορφοποίηση.

Η προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε στη σύνταξη της διακήρυξης είχε ως στόχο να καθορίσει τα κριτήρια ενεργειακής αποδοτικότητας, τόσο βασικά όσο και επιπρόσθετα, αποδίδοντάς τους μια συγκεκριμένη τιμή, η οποία θα επηρέαζε την τελική ανάθεση του διαγωνισμού. Για να γίνει αυτό, το Τμήμα Συστημάτων Πληροφορικής έφτιαξε μια πρώτη λίστα με τα ζητούμενα προϊόντα και την περιγραφή τους, όπως οθόνες, εκτυπωτές, κλπ. Κάθε προϊόν συνοδευόταν από μια τεχνική περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής του απόδοσης και με αναφορές σε ενεργειακή σήμανση (π.χ. Energy Star, TCO, ή κάποια ισότιμη). Η λίστα ενισχύθηκε από επιπλέον παραμέτρους που προέκυψαν από μια προκαταρκτική μελέτη της CONSIP,

επεκτείνοντας τις μέχρι τότε βασικές τεχνικές απαιτήσεις για περιβαλλοντική απόδοση (π.χ. Energy Star), έτσι ώστε να περιλαμβάνονται απαιτήσεις για υψηλότερη ενεργειακή αποδοτικότητα (π.χ. συμμόρφωση με την έκδοση Energy Star 5.0), όπου αυτό ήταν εφικτό. Στη συνέχεια, οριστικοποιήθηκαν οι Προδιαγραφές του Διαγωνισμού (Σχήμα 1), όπου ενσωματώθηκαν οι Τεχνικές Προδιαγραφές (Σχήμα 2) στη μορφή συμβολαίου με διαφορετικά άρθρα. Στο πρώτο μέρος, υπάρχει σαφής αναφορά στο έργο pro-ΕΕ του Προγράμματος Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη. Επιπλέον, περιγράφηκε το νομοθετικό πλαίσιο, με ειδικές αναφορές στο Νόμο για Δημόσιους Διαγωνισμούς της Ιταλίας, (D.Lgs. n°163/2006), ο οποίος καθορίζει την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών από Αρχές Δημόσιας Διοίκησης και στο Δημοτικό Νόμο αναφορικά με προμήθειες προϊόντων πληροφορικής. Μετά την περιγραφή του είδους και των ποσοτήτων των ζητούμενων προϊόντων, αποσαφηνίστηκε η νομική προσέγγιση της πλέον συμφέρουσας οικονομικά προσφοράς, η οποία ακολουθήθηκε στη διαδικασία Ζήτησης Προσφορών και που επιτρέπει να ενισχυθεί η βαρύτητα των κριτηρίων ενεργειακής αποδοτικότητας σε σχέση με τη βέλτιστη προσφερόμενη τιμή. Τελικά, η αξιολόγηση διεξάχθηκε αποδίδοντας κάποιους βαθμούς στη βέλτιστη προσφερόμενη τιμή και μοιράζοντας τους υπόλοιπους στα κριτήρια ενεργειακής αποδοτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις πιο πρόσφατες εκδόσεις Energy Star και TCO, ή ισότιμες, σε ποσοστά που αναφέρονται στο διάγραμμα παρακάτω. Οι προαναφερθείσες ενεργειακές σημάνσεις ήταν, όπως αποδείχτηκε, ιδιαίτερα δημοφιλείς μεταξύ των προμηθευτών και, μάλιστα, στις πιο πρόσφατες εκδόσεις τους. Για να βοηθηθούν οι προμηθευτές, τους δόθηκε ένα ειδικό Έντυπο για Περιβαλλοντική Απόδοση (Σχήμα 3), στο οποίο θα περιέγραφαν τα επιπρόσθετα κριτήρια που παρέχουν ανά προϊόν, σύμφωνα με όσα αναγράφονται στη διακήρυξη.

Εμπειρία στην Ιταλία και συστάσεις

Η Local A21 αναγνώρισε τα ακόλουθα πλεονεκτήματα σχετικά με τη Ζήτηση Προσφορών μέσω της Ηλεκτρονικής Αγοράς:

- Εξοικονόμηση χαρτιού καθ' όλη τη διάρκεια του διαγωνισμού, εφόσον διεξάχθηκε εξ' ολοκλήρου μέσω της ιστοσελίδας
- Μείωση του συνολικού χρόνου του διαγωνισμού, μιας και ο διαγωνισμός καθώς και η ανάθεση διήρκεσαν περίπου 90 ημέρες
- Διατήρηση καλής ισορροπίας μεταξύ ποιότητας και τιμής: το συνολικό επιπρόσθετο κόστος ήταν μόνο 1,2% του μέγιστου αναμενόμενου κόστους
- Εγγύηση ασφάλειας για προμήθεια: Η Ηλεκτρονική Αγορά είναι εγγυημένη μέσω ψηφιακής υπογραφής
- Δυνατότητα ενσωμάτωσης κριτηρίων υψηλότερης ενεργειακής αποδοτικότητας και αξιολόγηση μέσω Ανάλυσης του Κόστους Κύκλου Ζωής στις Τεχνικές Προδιαγραφές
- Δυνατότητα επιλογής της γεωγραφικής περιοχής στην οποία θα γίνει η Ζήτηση Προσφορών και χρήση του εργαλείου για την πραγματοποίηση κοινών προμηθειών με άλλους ΟΤΑ.

Η Ηλεκτρονική Αγορά αποδείχτηκε ιδιαίτερα ευέλικτη διαδικασία και στην περίπτωση των πρώτων αναπάντητων προσφορών, βοηθώντας τον ΟΤΑ να υπερβεί τέτοιου είδους εμπόδια.

Η ΜΕΡΑ, στην πραγματικότητα, επιτρέπει στον ΟΤΑ να αναβάλλει την προθεσμία Υποβολής προσφορών, ακριβώς πριν τη στιγμή που είναι προγραμματισμένο να κλείσει ο διαγωνισμός, προκειμένου να δώσει περισσότερο χρόνο στους προμηθευτές. Επιπλέον, του δίνεται η δυνατότητα να προβεί σε νέα Ζήτηση Προσφορών μετά την προκαθορισμένη λήξη της προθεσμίας, προκειμένου να τη βελτιώσει.

Στην περίπτωση χαμηλής ανταπόκρισης της αγοράς, μια καλή στρατηγική επικοινωνίας και πληροφόρησης θα ενθάρρυνε την αγορά να προσφέρει τα περισσότερο ενεργειακά αποδοτικά διαθέσιμα προϊόντα. Επιπλέον, χρήσιμη θα ήταν μια περιγραφή των ζητούμενων κριτηρίων ενεργειακής αποδοτικότητας στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου ή σε φυλλάδια ή άλλα μέσα επικοινωνίας πριν το άνοιγμα του διαγωνισμού, χωρίς αναφορές σε συγκεκριμένες ενεργειακές σημάνσεις (εκτός αν συνοδεύεται από την πρόταση «ή ισότιμο») για αποφυγή οποιασδήποτε μορφής διάκρισης. Με αυτό τον τρόπο, μπορεί να εντοπιστεί ο μοναδικός εξειδικευμένος προμηθευτής που μπορεί να προσφέρει τα ζητούμενα προϊόντα, με πιστοποίηση από την Ηλεκτρονική Αγορά. Σαφώς θα πρέπει εκ των προτέρων να σχεδιαστεί μια καλή στρατηγική επικοινωνίας και ενημέρωσης που θα στοχεύει στην εξοικείωση με το εργαλείο αυτό σε τοπικό επίπεδο. Η Local A21 και το Τμήμα Συστημάτων Πληροφορικής του Δήμου της Ferrara υιοθέτησαν μια προκαταρκτική στρατηγική ενημέρωσης και επικοινωνίας για τους δημοτικούς υπαλλήλους, το εμπλεκόμενο τμήμα και τους τοπικούς προμηθευτές, με σκοπό να τους ενημερώσουν σχετικά με τα οφέλη της χρήσης του εργαλείου ηλεκτρονικών προμηθειών.

Επιπλέον, μια συγκεκριμένη δράση αφορούσε στην οργάνωση και τη συμμετοχή σε εθνικές εκδηλώσεις.

Τον Οκτώβριο του 2008, η Local A21 του Δήμου της Ferrara οργάνωσε ένα Συνέδριο με αφορμή το pro-EE, στο πλαίσιο μιας από τις πιο σημαντικές εκδηλώσεις για ΠΔΠ στην Ιταλία: GPPnet BuyGreen Forum στην Cremona, με τη συμμετοχή του Υπουργείου Περιβάλλοντος, της CONSIP, της εταιρίας συμβούλων Ecosistemi, του Σύμβουλου για το Περιβάλλον από το Δήμο της Ferrara και με συμμετοχή από όμορους δήμους και τον Περιφερειακό Οργανισμό για την Προστασία του Περιβάλλοντος (ARPA). Η ιδέα ήταν να παρουσιαστεί το έργο pro-EE, ολοκληρωμένο με τα κύρια σημεία και στόχους, σε ενδιαφερόμενους φορείς. Το κοινό αποτελούνταν από ιδιωτικές εταιρείες, την Τράπεζα της Ιταλίας (Τμήμα Περιβάλλοντος) και ΟΤΑ.

Το Φεβρουάριο του 2010, η Local A21 συμμετείχε στο Εθνικό Σεμινάριο «Διαδικασίες και Ευκαιρίες για Πράσινες Προμήθειες» (“Procedure e opportunità del comprare verde”) το οποίο οργανώθηκε από την Climate Alliance Italy, διεξάχθηκε στο Κτίριο της Επαρχίας της Perugia και απευθυνόταν σε ΟΤΑ που ενδιαφέρονταν για Πράσινες Προμήθειες.

Στο μεταξύ, η Local A21 έστησε και προώθησε ένα διαδικτυακό τόπο για το pro-EE (www.comune.fe.it path: Ambiente ed Energia > Agenda21Locale > Progetti), ο οποίος ενημερώνεται τακτικά και στον οποίο καταχωρούνται όλες οι σχετικές πληροφορίες, όπως: νέα, εκδηλώσεις, newsletter, περιγραφή του έργου, ερωτηματολόγια, δράσεις διάδοσης, σεμινάρια, αποτελέσματα και νομοθεσία.

Προδιαγραφές Διαγωνισμού (Σχήμα 1)

Περιγραφή των βασικών χαρακτηριστικών του προϊόντος	Πληροφορίες για τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά του προϊόντος
Οθόνη LCD 21" : τύπος οθόνης LCD; διαγώνιος 21.3"; ανάλυση 1600x1200; φωτεινότητα 300; αντίθεση 1000:1; χρόνος απόκρισης 16 ms; είσοδος video D-Sub, DVI, USB, VGA; Οπτική γωνία 176/176; πιστοποίηση ENERGY STAR®. (Μοντέλο αναφοράς: NEC 2170NX LCD 21)	Πιστοποίηση Energy Star® ή ισότιμη Ενεργειακή Κατανάλωση Κανονική Λειτουργία 58W USB ανενεργό; Εξοικονόμηση ενέργειας χαμηλότερη 2W; Ελτός λειτουργίας χαμηλότερη από 1W TCO 03 ή ισότιμο GEEA/Ενεργειακή Σήμανση (Ευρωπαϊκή Σήμανση για Ενεργειακά Αποδοτικές Συσκευές) ή ισότιμη Άλλες πληροφορίες Η συγκεκριμένη οθόνη εμπεριέχει μια προηγμένη συσκευή εξοικονόμησης ενέργειας. Όταν το σήμα VESA DPMS (Display Power Management Signalling) μεταδίδεται στην οθόνη, ενεργοποιείται η λειτουργία εξοικονόμησης ενέργειας.

Τεχνικές Προδιαγραφές (Σχήμα 2)

DISCIPLINARE DI GARA (TECHNICAL SPECIFICATION)

La presente fornitura viene proposta in attuazione del progetto Gli Acquisti Verdi Promuovono l'Efficienza Energetica - Pro-EE Public Procurement Boosts Energy Efficiency - Progetto Energia Intelligente organizzato da Alleanza per il Clima - Climate Alliance - e promosso dall'Agenzia Europea per la Competitività e l'Innovazione - Executive Agency for Competitiveness and Innovation (EACI).

The current supplying is offered as the fulfilment of the Intelligent Energy Project pro-EE - Public Procurement Boosts Energy Efficiency, organised by Climate Alliance and promoted by the Executive Agency for Competitiveness and Innovation (EACI)

RDO (Request of Offer) n° ...

[...]

Art. 8- Valutazione delle offerte e criterio di aggiudicazione
Art.8 Evaluation of the offers and awarding criteria

Il criterio di aggiudicazione è quello dell'offerta economicamente più vantaggiosa in applicazione dell'art. 83 del vigente D. Lgs 163/06 - Codice dei Contratti - e sulla base dei seguenti criteri:

The awarding criteria is the economic most advantageous offer in accordance with art.83 of the Italian Law for Tenders D.Lgs. 163/2006 and to the following criteria:

[...]

2. Qualitative and technical characteristics of the following products, improving energy-efficiency and environment	
Monitor LCD 21": - Product in conformity to the EPA Energy Star Program Requirements for Displays in the last version approved or equivalent [it is also possible to specify the type of version you are referring to e.g.: Energy Star 5.0]	Awarding Points 5 (example)

Έντυπο για Περιβαλλοντική Απόδοση για

προμηθευτές (Σχήμα 3)

	Χαρακτηριστικά Βελτίωσης της Ενεργειακής Αποδοτικότητας που πρέπει να διευκρινιστούν (βλ. Άρθρο 8 των Τεχνικών Προδιαγραφών)
ΟΘΟΝΗ LCD 21"	Να συμπληρωθεί από τον προμηθευτή
	Να συμπληρωθεί από τον προμηθευτή

Πηγή: Local A21 – Τμήμα Περιβάλλοντος – Δήμος της Ferrara

Κοινές Πράσινες Δημόσιες Προμήθειες – Πορτογαλία

Συνθήκες εθνικού πλαισίου και φορείς

Όσον αφορά τις κοινές προμήθειες, μόνο ένα παράδειγμα μπορεί να αναφερθεί και αφορά στην προμήθεια ανακυκλωμένου χαρτιού, που διεξάχθηκε στο πλαίσιο του έργου LEAP. Η συγκεκριμένη δράση συντονίστηκε από το ICLEI και οργανώθηκε από τον εταίρο του έργου LEAP το Δημοτικό Συμβούλιο της Almada. Επιπλέον συμμετείχαν έξι δημόσιοι οργανισμοί:

- Δημοτικό Συμβούλιο Torres Vedras
- Δημοτικό Συμβούλιο Oeiras
- Δημοτικό Συμβούλιο Tavira

- Tratolixo – Υπηρεσίες Επεξεργασίας Στερεών Αποβλήτων (για τους Δήμους των Cascais, Sintra, Oeiras και Mafra)
- Περιφέρεια Sobreda της Almada
- Περιφέρεια Cacilhas της Almada
- SMAS de Almada – Υπηρεσίες Αστικών Υδάτων και Αποβλήτων της Almada

Προκειμένου να ενταχθούν περισσότεροι οργανισμοί στην κοινή προμήθεια, η Almada έστειλε μια επιστολή σε άλλους ΟΤΑ, μέσω της οποίας τους προσκαλούσε να συμμετάσχουν στην Κοινή Προμήθεια ανακυκλωμένου χαρτιού, παρέχοντας, επιπλέον, πληροφορίες για το έργο LEAP.

Διαδικασία προμήθειας που ακολουθήθηκε

Όπως συνέβη και στην περίπτωση της Ελλάδας και της Ισπανίας, ο επικεφαλής Δήμος της Almada ανέλαβε την ευθύνη για να προσκαλέσει επιπρόσθετους ΟΤΑ και να προετοιμάσει τα προσχέδια των διακηρύξεων, το συμφωνητικό των εταίρων καθώς και το πρωτόκολλο. Επιπλέον η Almada ανέλαβε την ίδρυση μιας επιτροπής αξιολόγησης, η οποία αποτελούνταν από τους συμμετέχοντες ΟΤΑ και είχε ως στόχο να διεξάγει μια αρχική αξιολόγηση για την Επιτροπή. Όλα τα έγγραφα δόθηκαν στους συμμετέχοντες ΟΤΑ για το σχολιασμό και την έγκρισή τους και κατόπιν αναθεωρήθηκαν κατάλληλα. Στο συμφωνητικό της σύμπραξης, στο οποίο αναφερόταν ότι ο Συντονιστής ΟΤΑ (Almada) ήταν ο εκπρόσωπος της σύμπραξης, ήταν καταγεγραμμένες όλες οι υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων, όπως φαίνεται στα ακόλουθα:

- ο συντονιστής είναι υπεύθυνος για τη συνολική διαδικασία της προμήθειας, ενώ τα υπόλοιπα μέλη της σύμπραξης θα συμβάλλουν με προτάσεις κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προμήθειας και μετά τη λήψη της τελικής έκθεσης αξιολόγησης
- κάθε μέλος θα συνεισφέρουν με προτάσεις κατά τη διάρκεια της διαδικασίας και μετά την παραλαβή της τελικής έκθεσης αξιολόγησης. Κάθε μέλος οφείλει να προετοιμάσει τη δική του πρόταση adjudication proposal (ανάλογα με τον αριθμό των δεσμίδων χαρτιού που θα αγοραστούν, καθώς και τις συνθήκες παράδοσης).

Δεδομένης της χαμηλής ποσότητας που αγοράστηκε (αναφορικά με το κόστος), οι συμμετέχοντες ΟΤΑ αποφάσισαν να χρησιμοποιήσουν μια απλοποιημένη διαδικασία, στην οποία οι δεκαπέντε εταιρείες κλήθηκαν να υποβάλλουν προσφορές, χωρίς τη διεξαγωγή ανοιχτού διαγωνισμού, γεγονός που, μεταξύ άλλων, περιόρισε σημαντικά το χρόνο και τους πόρους. Όλοι οι συμμετέχοντες ΟΤΑ υπέγραψαν το συμφωνητικό/πρωτόκολλο των εταίρων. Μετά την κήρυξη αναδόχου, υπογράφηκαν συμβόλαια απευθείας με περιοδικές παραδόσεις.

Αποτελέσματα

Από τις δεκαπέντε εταιρείες που κλήθηκαν, οι οχτώ υπέβαλλαν προσφορές. Από αυτές, επτά ήταν εξολοκλήρου συμβατές με τις προδιαγραφές. Σε οικονομικούς όρους, η τιμή που προσφέρθηκε ήταν θετική. Ο προμηθευτής προσέφερε μείωση της τιμής από €2,32 σε €2,15 ανά δεσμίδα, λόγω της συνολικής ζητούμενης ποσότητας (13.000 δεσμίδες). Αυτό είχε ως αποτέλεσμα μείωση περισσότερο από 7% ή, διαφορετικά, €2.210. Το δημοτικό συμβούλιο της Almada χρησιμοποιούσε ήδη ανακυκλωμένο χαρτί, το οποίο αγοράστηκε χωρίς επιπρόσθετα κριτήρια πέρα από την προδιαγραφή «ανακυκλωμένο χαρτί». Η τιμή που ισχύει αυτή τη στιγμή είναι €1,80 ανά δεσμίδα, δηλαδή χαμηλότερα από την επιτευχθείσα τιμή της κοινής προμήθειας. Ωστόσο, το ανακυκλωμένο χαρτί που

είχε προσφέρει ο Ανάδοχος (Steinbeis Vision Trand White) είναι υψηλότερης ποιότητας και καλύπτει όλες τις προδιαγραφές που είχαν οριστεί στη διακήρυξη. Επιπλέον φέρει τις σημάτσες Blue Angel και Nordic Swan και το χαρτί έχει πιστοποιηθεί κατά EMAS και ISO 14001, τα οποία διασφαλίζουν τα υψηλά πρότυπα ποιότητας και δικαιολογούν το υψηλό κόστος. Στην Πορτογαλία, η ποιότητα αποτελεί το πρωταρχικό κριτήριο για τον καθορισμό της τιμής και όχι η παραγωγή από ανακύκλωση.

Ένα ακόμα σημαντικό όφελος που παρατηρήθηκε από τους συμμετέχοντες ήταν η μείωση του διοικητικού φόρτου για τους υπόλοιπους ΟΤΑ, καθώς η Almada ανέλαβε την πλήρη ευθύνη για το συντονισμό των διαδικασιών της προμήθειας, μετά από απόφαση για την καταλληλότερη προσέγγιση διεξαγωγής κοινής προμήθειας. Η επιτυχία της συγκεκριμένης προσέγγισης υποδηλώνει ότι θα είναι σχετικά αυτονόητο να επαναληφθεί μελλοντικά.

Εμπόδια και προβλήματα που παρουσιάστηκαν

Υπήρξαν δύο κύρια εμπόδια που έπρεπε να ξεπεραστούν για τη δρομολόγηση των δράσεων:

- Οι κοινές προμήθειες δεν είναι ευρέως γνωστές στην Πορτογαλία και ήταν απαραίτητο να αναλυθεί εις βάθος η νομοθεσία αναφορικά με τις δημόσιες προμήθειες, αλλά και να εμπλακεί το νομικό τμήμα του Δήμου, ώστε να διασφαλιστεί ότι η διαδικασία (από το συμφωνητικό της σύμπραξης μέχρι την ίδια τη διακήρυξη) είναι κατάλληλα σχεδιασμένη εντός συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου. Αν μπορεί να διεξαχθεί ορθά μια φορά, τότε η επαναληψιμότητά της είναι εύκολη για το μέλλον.
- Η ένταξη επιπρόσθετων ΟΤΑ αποδείχθηκε μεγάλη πρόκληση, εν μέρει λόγω έλλειψης ενημέρωσης και καχυποψίας σχετικά με τις κοινές προμήθειες. Αυτό συνέβαινε αφενός λόγω του ότι δεν ήταν πάντα επιθυμητή μια πράσινη προμήθεια και αφετέρου λόγω πρακτικών εμποδίων, όπως η ύπαρξη συμβολαίων για προμήθεια χαρτιού και η απουσία προγραμματισμού σχετικά με την απαιτούμενη ποσότητα χαρτιού πριν τεθεί σε ισχύ ο διαγωνισμός.

Αξιολόγηση και συμπεράσματα

Όπως και με τα αποτελέσματα στην Ελλάδα και την Ισπανία, επιτεύχθηκε ένα θετικό οικονομικό αποτέλεσμα μέσω της μαζικής προμήθειας, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους πράσινων προϊόντων. Επιπλέον, ήταν ιδιαίτερα επωφελές, όσον αφορά το σχεδιασμό ενός επιτυχούς και επαναλήψιμου πιλοτικού μοντέλου για κοινές προμήθειες και την αφύπνιση ενδιαφέροντος στο θέμα των βιώσιμων προμηθειών.

Τα τελευταία χρόνια, οι δημόσιες προμήθειες άλλαξαν σημαντικά στην Πορτογαλία. Ο νέος κώδικας για τις δημόσιες προμήθειες, ο οποίος εγκρίθηκε από την κυβέρνηση το 2008, έκανε τις ηλεκτρονικές προμήθειες υποχρεωτικές για όλες τις δημόσιες αρχές (τοπικές και κεντρικές) και την Εθνική Υπηρεσία Προμηθειών. Επιπλέον έκανε περισσότερο επαγγελματική τη λειτουργία προμηθειών, μέσω των διαπραγματεύσεων με συμβόλαια πλαισίου. Μια νέα τάση παρατηρείται κατά την καθίδρυση Περιφερειακών Υπηρεσιών για Προμήθειες για τους ΟΤΑ.

Συνθήκες Εθνικού Πλαισίου

Το κεντρικό σύστημα προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών της Ισπανίας έχει συμπεριλάβει τα περιβαλλοντικά κριτήρια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για ΠΔΠ σε νέες συμφωνίες πλαισίου από το 2008. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των προσφορών προϊόντων που ικανοποιούν κριτήρια ενεργειακής αποδοτικότητας. Το κεντρικό σύστημα προμηθειών είναι επίσης ανοιχτό και για τις άλλες δημόσιες αρχές πέραν της Γενικής Διοίκησης, με αποτέλεσμα να γίνεται έκτοτε ευκολότερη η προμήθεια ενεργειακά αποδοτικών προϊόντων, όπως εξοπλισμού γραφείου και οχημάτων.

Ο Δήμος της Murcia, εταίρος του έργου pro-EE, χρησιμοποιεί το κεντρικό σύστημα κοινών προμηθειών που έχει θεσπιστεί από την Κυβέρνηση της Ισπανίας για την προμήθεια συγκεκριμένων προϊόντων, όπως οχήματα και Η/Υ. Με αυτό τον τρόπο, οι τοπικές αρχές μπορούν να εντάξουν στις επιμέρους προμήθειές τους κριτήρια ενεργειακής αποδοτικότητας όπως αυτά έχουν αναπτυχθεί στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για ΠΔΠ.

Δράσεις Πράσινων Δημόσιων Προμηθειών στη χώρα των Βάσκων

Η κυβέρνηση των Βάσκων, μέσω της Δημόσιας Υπηρεσίας για το Περιβάλλον (IHOBE), ανέπτυξε και εφαρμόζει ένα Περιφερειακό Σχέδιο Δράσης για ΠΔΠ (ΠΣΔ ΠΔΠ).

Για τη χάραξη κοινών στρατηγικών απαιτείται ο καθορισμός στόχων και η ανάπτυξη εργαλείων από τους ΟΤΑ (ζήτηση). Ωστόσο, για την αποτελεσματική κινητοποίηση της αγοράς, είναι σημαντικό να προωθηθούν εταιρείες και προϊόντα φιλικά προς το περιβάλλον (προσφορά). Η καινοτομία της προσέγγισης των Βάσκων αναγνωρίζεται στα ακόλουθα: συνδυασμός των δύο διαστάσεων στο ΠΣΔ ΠΔΠ, συντονισμός μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, χρήση εργαλείων για την ευαισθητοποίηση, εκπαιδευτικά σεμινάρια και υποστήριξη των ΟΤΑ καθώς και άλλων επιχειρήσεων.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 ετών η IHOBE ξεκίνησε ένα διάλογο στην αγορά, προωθώντας την ενεργοποίηση τοπικών εταιρειών στους τομείς της καθαρότερης παραγωγής και πρακτικών (Ekoscan) και την αποδοτικότητα των πόρων στα προϊόντα τους (Eco-design).

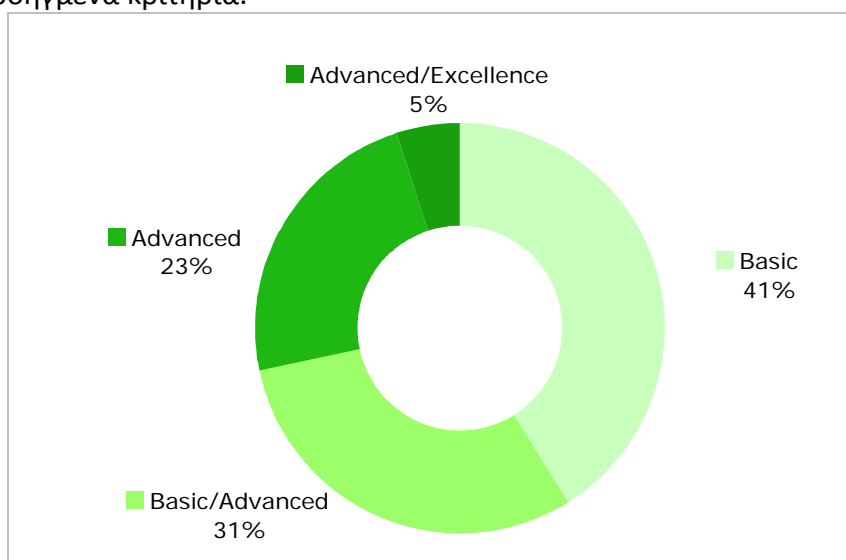
Η προώθηση της ζήτησης έχει οριστεί ως προτεραιότητα στο Πρόγραμμα-πλαίσιο για το Περιβάλλον των Βάσκων (2006-2010) και το Πρόγραμμα για Περιβαλλοντικά Βιώσιμη Κατανάλωση των Βάσκων (2006-2010). Από το 2006, η IhoBE έχει παράσχει διάφορα εργαλεία και υπηρεσίες για τη Δημόσια Διοίκηση προκειμένου να εφαρμοστούν ΠΔΠ:

- Κοινά Κριτήρια για 18 κατηγορίες προϊόντων οι οποίες περιλαμβάνουν περισσότερα από 24 διαφορετικά προϊόντα και υπηρεσίες.
- «Πρασίνισμα» Διαγωνισμών
- Διάλογος με προμηθευτές
- Εκπαιδευτικά σεμινάρια για ΠΔΠ για δημόσιους υπάλληλους
- Άμεση υποστήριξη
- Ομάδες εργασίας για ΟΤΑ και ανταλλαγή καλών πρακτικών
- Παρακολούθηση αποτελεσμάτων

Τα Κοινά Κριτήρια βασίζονται στην εργαλειοθήκη της ΕΕ για ΠΔΠ και έχουν προσαρμοστεί στα δεδομένα της ευρύτερης περιοχής (προσφορά) προκειμένου να προωθηθεί η ανταγωνιστικότητα της τοπικής οικονομίας σε τρία επίπεδα κριτηρίων που επιτρέπουν την προσαρμογή της αγοράς: βασικό, προηγμένο και άριστο. Η ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ τοπικών αυτοδιοικήσεων ενισχύει τις δράσεις για διεξαγωγή διαγωνισμών με κοινά κριτήρια.

Φορείς

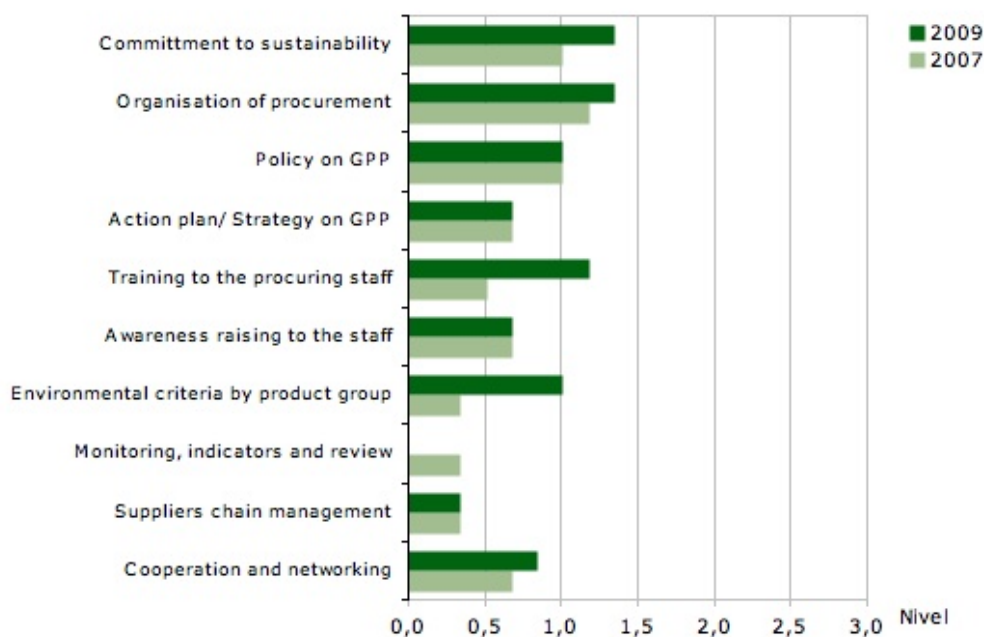
Αναφορικά με το «Πρασίνισμα» των Διαγωνισμών, 40 διακηρύξεις που περιέχουν κοινά κριτήρια εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του 2008 και 2009. Οι περισσότερες περιέχουν βασικά ή προηγμένα κριτήρια.

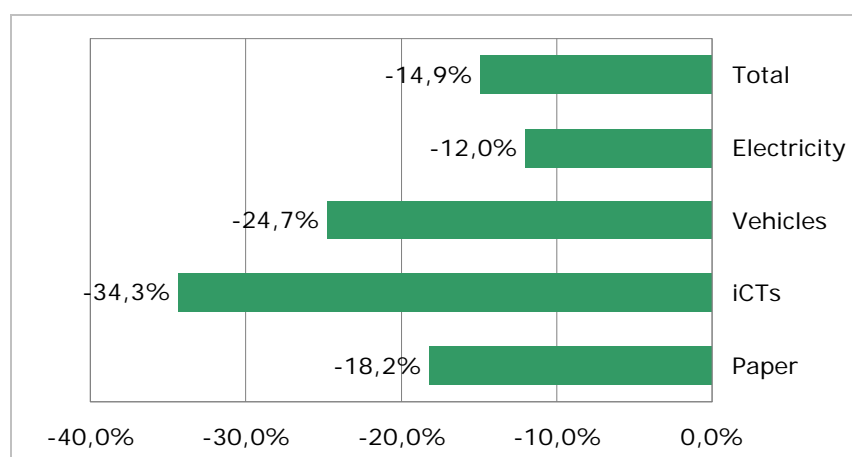
Κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου, 151 δημόσιοι υπάλληλοι από 73 διαφορετικούς ΟΤΑ της χώρας των Βάσκων συμμετείχαν σε εκπαιδευτικά σεμινάρια για ΠΔΠ, ενώ επιπλέον 166 άτομα συμμετείχαν σε δύο εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης και 148 προμηθευτές συμμετείχαν σε συνεδρίες για διάλογο.

Ορισμένες δράσεις

Η παρακολούθηση των αποτελεσμάτων ολοκληρώθηκε ως πιλοτική εμπειρία κατά το 2009 από επτά ΟΤΑ, συμπεριλαμβανομένων των δήμων San Sebastian, Vitoria και Bilbao. Συμπλήρωσαν ένα ερωτηματολόγιο στο διαδίκτυο (προσαρμοσμένο από τη μεθοδολογία που προτάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή), το οποίο περιείχε τόσο ποιοτικούς δείκτες (βαθμός εφαρμογής μιας Στρατηγικής ΠΔΠ στον ΟΤΑ) όσο και ποσοτικούς (βαθμός ένταξης πράσινων κριτηρίων στα συμβόλαια των κατηγοριών προϊόντων προτεραιότητας).

Βαθμός εφαρμογής μιας Στρατηγικής ΠΔΠ σε 7 πιλοτικούς ΟΤΑ στη χώρα των Βάσκων: πρόοδος από το 2007 έως το 2009.

Μείωση εκπομπών CO₂ ως αποτέλεσμα της ένταξης πράσινων κριτηρίων στις διακηρύξεις 7 πιλοτικών ΟΤΑ στη χώρα των Βάσκων.

Στο επίπεδο την περιφερειακής κυβέρνησης, μια Κυβερνητική Συμφωνία για την ένταξη περιβαλλοντικών και κοινωνικών κριτηρίων στους δημόσιους διαγωνισμούς καθόρισε τα ελάχιστα πρότυπα περιβαλλοντικής απόδοσης για τις πιο συνήθεις κατηγορίες προϊόντων, για παράδειγμα, τα οχήματα ή τις κατασκευές.

Στη Χώρα των Βάσκων, η προστασία του κλίματος έχει αναγνωριστεί ως μία από τις προτεραιότητες που μπορούν να επιτευχθούν μέσω των δημόσιων προμηθειών και ανεξάρτητα της κατηγορίας προϊόντων (χαρτί, εξοπλισμός γραφείου, οχήματα, κηπουρικές υπηρεσίες, υπηρεσίες εστίασης, υπηρεσίες ταξιδιών, ταχυδρομικές υπηρεσίες, συμβουλευτικές υπηρεσίες). Η ανάπτυξη κριτηρίων για κατηγορίες προϊόντων υψηλής ενεργειακής κατανάλωσης, όπως ο οδικός φωτισμός ή τα συμβόλαια ενεργειακών υπηρεσιών, περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα.

Η πόλη του San Sebastian, εταίρος του έργου pro-EE, είναι ένας από τους πιλοτικούς δήμους που συμμετέχουν σε δράσεις ΠΔΠ υπό το συντονισμό της Ihobe. Το 2009, η χρήση κοινών κριτηρίων για πράσινες αγορές, που χρησιμοποιείται επίσης από ιδιωτικές εταιρείες και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, εισήχθη στο πρόγραμμα προκειμένου να κινητοποιήσει την αγορά και να μειώσει το αντίκτυπο στο περιβάλλον. www.ihobe.net

Εθνικό πιλοτικό εκπαιδευτικό σεμινάριο στη Murcia, Ισπανία

Το ισπανικό πιλοτικό εκπαιδευτικό σεμινάριο πάνω στις Πράσινες και Ενεργειακά Αποδοτικές Δημόσιες Προμήθειες διεξάχθηκε στις 27 και 28 Απριλίου στη Murcia και οργανώθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο της Murcia και το Ecoinstitut Barcelona. Χωρίστηκε σε μια τεχνική ημερίδα και ένα πιλοτικό σεμινάριο. Η ημερίδα απευθυνόταν σε φορείς χάραξης πολιτικής, υπεύθυνους δημόσιων προμηθειών, υπαλλήλους της Agenda21 και προμηθευτές ΟΤΑ. Το εκπαιδευτικό σεμινάριο απευθυνόταν σε υπεύθυνους προμηθειών για ηλεκτρονικό εξοπλισμό γραφείου, συντήρηση κτηρίων και οδικό φωτισμό.

Η τεχνική ημερίδα συμπεριέλαβε ένα στρογγυλό τραπέζι με συμμετέχοντες από εθνικές, περιφερειακές και τοπικές δημόσιες αρχές. Η συζήτηση επικεντρώθηκε στην εφαρμογή Σχεδίων Δράσης για πολιτικές αναφορικά με πράσινες και ενεργειακά αποδοτικές δημόσιες προμήθειες, καθώς και παρουσίαση των διαθέσιμων εργαλείων για κοινές δημόσιες προμήθειες.

Καθένας από τους συμμετέχοντες ΟΤΑ ανέλαβε διαφορετικό ρόλο για την προώθηση και διεξαγωγή ΠΔΠ σε μεγάλη κλίμακα: ανάπτυξη κοινών κριτηρίων για ΠΔΠ λαμβάνοντας υπόψη την πλευρά ζήτησης και την πλευρά προσφοράς, ένταξη κριτηρίων για ΠΔΠ στα συμβόλαια-πλαίσια της Εθνικής Υπηρεσίας Προμηθειών, διευκόλυνση των συναλλαγών μεταξύ δημόσιων αρχών και υποστήριξη μικρών δήμων κατά τη δημιουργία δικτύων.

Ένα από τα σημαντικότερα μέρη του εκπαιδευτικού σεμιναρίου ήταν η παρουσίαση της Anna Pramborg από την TCO Development. Η κα Pramborg εισήγαγε δύο πλευρές του προγράμματος πιστοποίησης TCO. Η πρώτη αφορούσε τις τεχνικές λεπτομέρειες αναφορικά με τα κριτήρια, τον καθορισμό κριτηρίων και την πολύπλευρη προσέγγιση. Η δεύτερη αφορούσε το TCO, ως μέρος μιας «Πράσινης Στρατηγικής για Προϊόντα Πληροφορικής», η οποία επίσης περιλαμβάνει και άλλους τομείς, όπως τη συμπεριφορά χρήστη και άλλα περιβαλλοντικά οφέλη καθ' όλη τη διάρκεια ζωής ενός προϊόντος πληροφορικής.

Η δεύτερη μέρα του εκπαιδευτικού σεμιναρίου συνδύασε διαδραστικές παρουσιάσεις και πρακτικές ασκήσεις, συμπεριλαμβανομένων εργαλείων για ενεργειακά αποδοτικές αγορές και την πρακτική εφαρμογή τους στο πλαίσιο διαγωνισμών από τους συμμετέχοντες. Το σεμινάριο ολοκληρώθηκε με την παρουσίαση τεχνικών συντήρησης κτηρίων και οδικού φωτισμού τελευταίας τεχνολογίας. Με βάση τις εμπειρίες δύο δήμων-μεντόρων του έργου pro-EE, το πιλοτικό σεμινάριο επικεντρώθηκε στο πόσο σημαντικός είναι ο συνδυασμός στρατηγικών στοιχείων (όπως η ευαισθητοποίηση των ενδιαφερόμενων φορέων) με τεχνικά εργαλεία, κοινά κριτήρια και ανταλλαγή εμπειριών σε μεγάλη κλίμακα.

Σύνδεσμοι σε ενεργειακά αποδοτικές και πράσινες προμήθειες στην Ισπανία

Κεντρικά Συστήματα Προμηθειών, συμπεριλαμβανομένων Πράσινων Συμφωνιών-Πλαισίων, ανοιχτά στη συμμετοχή όλων των δημόσιων αρχών της Ισπανίας:
Κεντρικά Συστήματα Προμηθειών αγαθών και υπηρεσιών κοινής ωφελείας του Υπουργείου Οικονομικών της Ισπανίας:

<http://catalogopatrimonio.meh.es>

Κεντρική Επιτροπή Προμηθειών του Τμήματος Οικονομίας της Αυτόνομης Κυβέρνησης της Καταλονίας:

<http://www.gencat.cat/economia/ambits/contractacio/ccs/organismes/index.html>

Κριτήρια για το Πρασίνισμα των Διαγωνισμών, Λίστες ελέγχου για Προμηθευτές Πράσινων Προϊόντων και Υπηρεσιών:

Διαδραστικές Οδηγίες ΠΔΠ της Αυτόνομης Κυβέρνησης της Καταλονίας (Κριτήρια ΠΔΠ):

http://mediambient.gencat.cat/cat/compra_verda/inici.jsp

Πρακτικό Εγχειρίδιο ΠΔΠ της Κυβέρνησης των Βάσκων (Κριτήρια ΠΔΠ και Προμηθευτές Πράσινων Προϊόντων):

http://www.ihobe.net/Pags/AP/AP_Paginas/Index.asp?cod=4BB25563-33E3-4256-96B5-54514013F711&Reg=2A00BD93-1BA0-4FCB-9A49-FE1D299854DC

Κατάλογος πράσινων προμηθειών (προμηθευτές πράσινων προϊόντων) της Κυβέρνησης της Aragon:

http://portal.aragon.es/portal/page/portal/MEDIOAMBIENTE/CALIDAD_AMBIENTAL/COMVERD/CATALOGO/

Δίκτυο “Buy Recycled” της Καταλανικής οΥπηρεσίας Αποβλήτων (προμηθευτές πράσινων προϊόντων):

<http://xcr.arc.cat/web/guest/home>

Διασυνοριακές κοινές προμήθειες

Το ερώτημα των «διασυνοριακών κοινών προμηθειών» αποτελεί μια αρκετά ενδιαφέρουσα και σημαντική πρόκληση. Υπάρχουν δύο τρόποι για να βρεθούν εφικτές λύσεις. Αφενός, απαιτείται πληροφόρηση σχετικά με τις θέσεις των φορέων και αφετέρου είναι απαραίτητη η ενημέρωση και η κατάρτιση σχετικά με τις καθημερινές εργασίες των υπεύθυνων προμηθειών, λαμβάνοντας υπόψη διασυνοριακά θέματα. Ένα ερωτηματολόγιο συντάχθηκε και διανεμήθηκε σε όλα τα μέλη του έργου με σκοπό την προώθησή του στους υπεύθυνους προμηθειών.

Συστάσεις και Εμπειρία των Φορέων

Διαφορετικοί φορείς (νομικοί ειδικευμένοι σε θέματα διακηρύξεων του δημοσίου, υπεύθυνοι προμηθειών και εκπρόσωποι ΟΤΑ) μοιράστηκαν τις ιδέες τους για την πραγματοποίηση διαφορετικών μορφών διασυνοριακών σχέσεων στις δημόσιες προμήθειες.

Σχόλιο από το Δήμο Μονάχου

Οι ειδικοί στο Μόναχο μίλησαν για το ενδεχόμενο δημιουργίας μεγάλων προβλημάτων κατά τη δρομολόγηση δράσεων για την υλοποίηση διασυνοριακών κοινών προμηθειών, κάτι που δεν συνιστούν. Ήταν γι αυτούς αρκετά δύσκολο να συντάξουν εθνικές διακηρύξεις σε συνεργασία με άλλους ΟΤΑ. Πάντα θα υπάρχει ο κίνδυνος να ακυρωθεί ένας διαγωνισμός λόγω δημιουργίας μονοπωλίου. Ωστόσο, αυτό φαίνεται να δημιουργεί προβλήματα μόνο στο Γερμανικό νόμο για τους διαγωνισμούς.

Σχόλιο από το Σύνδεσμο για το Περιβάλλον Vorarlberg

Ο "Umweltverband Vorarlberg" είναι ένας σύνδεσμος όλων των κοινοτήτων του Vorarlberger, ο οποίος ιδρύθηκε για τη διευθέτηση οικολογικών και οικονομικών προμηθειών. Για κάθε μέλος προμηθεύονται διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων. Ο συγκεκριμένος σύνδεσμος συνεργάστηκε με ορισμένους Γερμανικούς Δήμους στο πλαίσιο του έργου Interreg.

Κατά τη διάρκεια αυτής της συνεργασίας παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- Απουσία πολιτικής υποστήριξης (προστασία προμηθευτών της περιφέρειας)
- Διαφορετικές κατευθύνσεις στους νόμους δημόσιων προμηθειών σε διαφορετικές χώρες και σύγχυση σχετικά με το που μπορούν οι ενδιαφερόμενοι συμμετέχοντες να κάνουν ενστάσεις.
- Δυσκολία στη διαχείριση, ιδιαίτερα κατά την επεξεργασία των διακηρύξεων
- Υψηλά κόστη

3 σενάρια σύμφωνα με το Νόμο για τις Δημόσιες Προμήθειες

1. Κοινή αγορά προϊόντων μέσω μιας διακοινοτικής πλατφόρμας (ανεξάρτητα από το πως γίνεται η οργάνωση)

Ερωτήσεις προς απάντηση

- I. Ποια νομική βάση είναι έγκυρη για τη διακήρυξη (διαφορετικοί νόμοι για τις δημόσιες προμήθειες);
 - II. Ποιος νόμος για την προστασία των ενδιαφερομένων για υποβολή προσφοράς ισχύει για τους προμηθευτές (ώστε να μπορούν να κάνουν ένσταση);
2. Κοινή προμήθεια μέσω ενός κοινοτικού φορέα οποίος θα δρα ως εκπρόσωπος της πλατφόρμας προμηθειών και αξιοποίηση των υπηρεσιών προμήθειας από τα μέλη αυτής της διακοινοτικής πλατφόρμας.
 - Είναι απαραίτητο, αν μπορούν να λυθούν τα ερωτήματα του πρώτου σεναρίου, να καθοριστεί η περιοχή αντιπροσώπευσης του συγκεκριμένου φορέα, ώστε να μπορεί να νομιμοποιεί τη διακήρυξη εξ' ονόματος όλων.

Ερωτήσεις προς απάντηση

- I. Η συγκεκριμένη αντιπροσώπευση καθιερώθηκε μέσω του αποτελέσματος διαγωνισμού;
 - II. Η συγκεκριμένη αντιπροσώπευση καθιερώθηκε πάνω σε νομική βάση;
 - III. Η συγκεκριμένη αντιπροσώπευση καθιερώθηκε μέσω συμβολαίου;
 - IV. Μέσω ποιου νόμου διασφαλίζεται η προστασία των προμηθευτών;
3. Καθένας από τους κοινοτικούς φορείς αγοράζει ξεχωριστά. Ωστόσο, θα υπάρξει μια διακοινοτική συνεργασία αναφορικά με προμήθειες και οικονομικά σε ανεπίσημη βάση.
 - Αυτό το είδος συνεργασίας επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφορίας χωρίς προβλήματα σχετικά με νόμους περί δημόσιων προμηθειών.
 - Θα πρέπει να δοθεί προσοχή στην προστασία των δεδομένων αλλά και σε ειδικές συμφωνίες περί εχεμύθειας.

Αποτελέσματα ερωτηματολογίου

- Ο ετήσιος τζίρος των οργανισμών που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο ήταν μεταξύ 300.000 € και 270 εκ. €. Ο αριθμός εργαζομένων σε αυτούς τους οργανισμούς κυμαίνεται από 1 μέχρι 45 άτομα.
- Μόνο η Αυστρία έχει εμπειρία σε διασυνοριακές δημόσιες προμήθειες.
- Αναφορικά με τα συστήματα οδικού φωτισμού με LED, η Αυστρία, η Ισπανία και η Ιταλία είναι σχεδόν πεπεισμένες ότι μπορούν να επιτευχθούν καλύτερες τιμές μέσω διασυνοριακών δημόσιων προμηθειών, ενώ η Γερμανία αντίθετα δεν έχει πειστεί. Οι

περισσότεροι από τους πεπεισμένους αναμένουν μείωση μέχρι και 10 %, ενώ στην Ισπανία και την Ιταλία ακόμα και μέχρι 30%.

- Εκείνοι που δεν αναγνωρίζουν οφέλη ή δεν εκφέρουν άποψη πάνω στο θέμα, δηλώνουν ότι «ο δήμος τους είναι πολύ μικρός• θα προκαλούσε επιπρόσθετα κόστη ενώ η παροχή υπηρεσιών στο χώρο τους μπορεί να προκαλέσει προβλήματα• είναι δύσκολο να εφαρμοστεί στην πράξη και δεν ήρθαν ποτέ αντιμέτωποι με αυτή την κατάσταση.»
- Τα τρία κύρια εμπόδια εντοπίζεται σε: νομικά ζητήματα και αφορούν διαφορετικούς νόμους για τους διαγωνισμούς, αρνητικές επιδράσεις στην τοπική οικονομία και προβλήματα γλώσσας.
- Σχεδόν όλα τα μέλη θα δοκίμαζαν μια διασυνοριακή προσφορά, αν τα παραπάνω εμπόδια υπερπηδούνταν. Από όλες τους ερωτηθείς, από όλες τις χώρες, μόνο μια απάντηση ήταν αρνητική.
- Σχεδόν όλα τα μέλη θα εφάρμοζαν συνθήκες από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες-εταίρους. Μόνο 2 από τις 27 απαντήσεις των ερωτηματολογίων ήταν αρνητικές. Οι Γερμανοί, επίσης, θα εφάρμοζαν συνθήκες, παρ' όλο που οι περισσότεροι από αυτούς δεν αναμένουν καλύτερη τιμή.
- Οι πιο ενδιαφέρουσες κατηγορίες προϊόντων είναι
 - Ηλεκτρονικός εξοπλισμός γραφείου γενικά, Επίπεδες οθόνες, Συστήματα πληροφορικής
 - Συστήματα οδικού φωτισμού
- Παρ' όλο που δεν είναι όλοι πεπεισμένοι για την επίτευξη καλύτερων τιμών ή για άλλα οφέλη που προκύπτουν από τη συνεργασία με χώρες-εταίρους, όλοι θα ήθελαν να μάθουν περισσότερα για τις συνθήκες κόστους άλλων αγοραστών σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες.

Περιεχόμενο Ερωτηματολογίου

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟ ΜΕΝΤΟΡΑ

Εισαγωγή:

Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού έργου (Πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη») pro-ΕΕ, έξι περιφέρειες προωθούν τις πράσινες δημόσιες προμήθειες (ΠΔΠ), ιδιαίτερα για προϊόντα που καταναλώνουν ενέργεια (ΠΔΠ-ΕΠ). Η κεντρική ιδέα είναι να δρομολογηθούν οι δράσεις για την οργάνωση ΠΔΠ σε ένα δίκτυο δήμων και περιφερειών (κΠΔΠ): Με τον όρο «ολοκληρωμένη κοινή πράσινη δημόσια προμήθεια (οκΠΔΠ)» περιγράφεται η προμήθεια, κατά την οποία οι συμμετέχοντες είναι εξίσου ισότιμοι. Το «Piggy backing» (rb-κΠΔΠ) επιτρέπει σε άλλους δήμους να χρησιμοποιούν ένα πλαίσιο διεξαγωγής δημόσιων προμηθειών το οποίο έχει προδιαγραφεί από ένα δήμο-εταίρο με ανεξάρτητο τρόπο (μέσω διαδικτυακού καταστήματος).

Το ερωτηματολόγιο έχει ως στόχο να αποτυπώσει συνοπτικά το καθεστώς των στρατηγικών που υιοθετούνται στις εκάστοτε περιφέρειες, ώστε να μπορούν να συγκριθούν εύκολα από το συντονιστή. Στο τέλος του αρχείου υπάρχουν επιπρόσθετες ερωτήσεις.

Δήμος-μέντορας (όνομα):

1. πολιτικές αποφάσεις

ΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
οκΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
rb-κΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐

2. καθεστώς και στόχοι για ΠΔΠ

ΠΔΠ-ΕΠ εξοπλισμός γραφείου	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ΠΔΠ-ΕΠ οδικός φωτισμός	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ΠΔΠ-ΕΠ οχήματα	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
rb-κΠΔΠ-ΕΠ εξοπλισμός γραφείου	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
rb-κΠΔΠ-ΕΠ οδικός φωτισμός	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
rb-κΠΔΠ-ΕΠ οχήματα	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
οκΠΔΠ-ΕΠ εξοπλισμός γραφείου	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
οκΠΔΠ-ΕΠ οδικός φωτισμός	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
οκΠΔΠ-ΕΠ οχήματα	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐

3. θεσπισμένες τεχνικές οδηγίες

ΠΔΠ-ΕΠ εξοπλισμός γραφείου	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ΠΔΠ-ΕΠ οδικός φωτισμός	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ΠΔΠ-ΕΠ οχήματα	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐

ΠΔΠ-ΕΠ άλλα προϊόντα ναι όχι στόχος pro-ΕΕ

4. Θεσπισμένο δίκτυο μεταξύ τμημάτων (περιβάλλον, ενέργεια, προμήθειες)

 ναι όχι στόχος pro-ΕΕ

5. Θεσπισμένο δίκτυο με άλλους ΟΤΑ για κΠΔΠ

 ναι όχι στόχος pro-ΕΕ

6. λεπτομέρειες για προμήθειες και χρηματοδότηση

κεντρικές προμήθειες/ κεντρικοί προϋπολογισμοί ναι όχι στόχος pro-ΕΕ

κεντρικές προμήθειες/ αποκεντρωμένοι προϋπολογισμοί ναι όχι στόχος pro-ΕΕ

αποκεντρωμένες προμήθειες/ αποκεντρωμένοι προϋπολογισμοί ναι όχι στόχος pro-ΕΕ

αποκεντρωμένες προμήθειες/ κεντρικοί προϋπολογισμοί ναι όχι στόχος pro-ΕΕ

Λεπτομερή στοιχεία:

Όλες οι πληροφορίες που είναι διαθέσιμες αυτή τη στιγμή, θα πρέπει να επεξηγηθούν σε αυτό το σημείο. Επιπλέον, θα πρέπει να καταγραφούν πληροφορίες για τα χρονοδιαγράμματα σχετικά με όλους τους στόχους για την εκπλήρωση των απαιτήσεων του έργου. Παρακαλώ απαντήστε τις ακόλουθες ερωτήσεις όσο λεπτομερέστερα είναι δυνατόν.

1. πολιτικές αποφάσεις

Λεπτομέρειες για την απόφαση – υποχρέωση, συνεργασίες, κλπ

2. καθεστώς και στόχοι για τις πράσινες δημόσιες προμήθειες

Το συγκεκριμένο έργο ασχολείται κυρίως με τον εξοπλισμό γραφείου, τον οδικό φωτισμό και τα οχήματα. Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερα προϊόντα και υπηρεσίες σχετιζόμενες με ενέργεια, στα οποία ήδη εστιάζετε για ΠΔΠ ή θα σας ενδιέφερε να ερευνησετε μέσω του έργου, παρακαλώ αναφέρετέ το σε αυτό το σημείο.

3. θεσπισμένες τεχνικές οδηγίες

Λεπτομέρειες για τις τεχνικές οδηγίες για ΠΔΠ για προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο.

4. θεσπισμένο δίκτυο μεταξύ τμημάτων (περιβάλλον, ενέργεια, προμήθειες)

Λεπτομέρειες για το δίκτυο (συμμετέχοντες οργανισμοί, λεπτομέρειες για τη συνεργασία)

5. Θεσπισμένο δίκτυο με άλλους ΟΤΑ για κΠΔΠ, ή άλλες δράσεις δικτύωσης μεταξύ ΟΤΑ στην περιφέρεια/ χώρα σας

Λεπτομέρειες για το δίκτυο – αριθμός συμμετεχόντων ΟΤΑ.

6. λεπτομέρειες για προμήθειες και χρηματοδότηση

Λεπτομέρειες, όπως προϋπολογισμός, αριθμός τμημάτων με αποκεντρωμένους προϋπολογισμούς.

7. επιπρόσθετες ερωτήσεις

Τι προβλήματα/ εμπόδια αντιμετωπίζετε στη διεξαγωγή κΠΔΠ; Πως θα μπορούσαν να βοηθήσουν οι εταίροι του έργου για την υπερπήδησή τους;

ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ – ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ/ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗ

Περιφέρεια (εθνική)/συντονιστής:

7. πολιτικές αποφάσεις της περιφέρειας

ΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
οκΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
rb-κΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐

8. στρατηγική περιφέρειας – κατάσταση και στόχος

	κατάσταση:	στόχος:
ορισμένοι ΟΤΑ ΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
πολλοί ΟΤΑ ΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
όλοι οι ΟΤΑ ΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ορισμένοι ΟΤΑ rb-κΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
πολλοί ΟΤΑ rb-κΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
όλοι οι ΟΤΑ rb-κΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ορισμένοι ΟΤΑ οκΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
πολλοί ΟΤΑ οκΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
όλοι οι ΟΤΑ οκΠΔΠ-ΕΠ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
συνδυασμένες κΠΔΠ-ΕΚ περιφέρειας & ΟΤΑ	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐

9. καλές πρακτικές στους δήμους-μέντορες της περιφέρειας

ΠΔΠ-ΕΠ εξοπλισμός γραφείου	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ΠΔΠ-ΕΠ οδικός φωτισμός	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ΠΔΠ-ΕΠ οχήματα	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ρb-κΠΔΠ-ΕΠ εξοπλισμός γραφείου	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ρb-κΠΔΠ-ΕΠ οδικός φωτισμός	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ρb-κΠΔΠ-ΕΠ οχήματα	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
οκΠΔΠ-ΕΠ εξοπλισμός γραφείου	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
οκΠΔΠ-ΕΠ οδικός φωτισμός	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
οκΠΔΠ-ΕΠ οχήματα	ναι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐

10. δίκτυο περιφέρειας

σε ομοσπονδιακό επίπεδο	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
ορισμένοι ΟΤΑ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
όλοι οι ΟΤΑ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐

11. συμμετέχοντες φορείς

σύνδεσμος ΟΤΑ	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
συμβουλευτικές οργανώσεις (ενεργειακές υπηρεσίες)	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐
περιφερειακό τμήμα για υποθέσεις της κοινότητας	ναι ☐	όχι ☐	στόχος pro-ΕΕ ☐

Σύνδεσμοι

<http://www.pro-ee.eu/>

Ιστοσελίδα του έργου pro-ee

http://ec.europa.eu/environment/gpp/index_en.htm

Ιστοσελίδα της ΕΕ με την εργαλειοθήκη για ΠΔΠ

<http://www.smart-spp.eu/index.php?id=7016>

Η ιστοσελίδα του SMART SPP παρέχει πληροφορίες αναφορικά με:

- Έξυπνες τεχνολογίες
- Πολιτικές και νομοθεσία
- Έργα και πρωτοβουλίες

<http://www.procuraplus.org/index.php?id=4598>

Οι σύνδεσμοι που εμφανίζονται στην ιστοσελίδα του PROCURAPLUS προήρθαν από την αναζήτηση στη βάση δεδομένων συνδέσμων του ICLEI. Περιλαμβάνουν έναν αριθμό συνδέσμων σχετικά με βιώσιμες, πράσινες ή οικολογικές προμήθειες.

- Πρακτική καθοδήγηση
- Εθνικές Πρωτοβουλίες
- Διεθνείς οργανισμοί
- Οικολογική σήμανση στην Ευρώπη

Επικοινωνία

**ΚΑΠΕ
CRES**

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ
ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

19^ο χλμ Λεωφ. Μαραθώνος, 19009, Πικέρμι Αττικής

T: 2106603300, F: 2106603308

URL: www.cres.gr, Email: cres@cres.gr

Τμήμα Ανάπτυξης Αγοράς

Δρ. Γιάννης Βουγιουκλάκης

Email: ivougiou@cres.gr

Μυρτώ Θεοφιλίδη

Email: mtheofilidi@cres.gr